Perşembe
11
Ağustos 1938
YIL 21 - 3
Sayı: 7394 - 1484

KURUN

İSTANBUL — Ankara Caddesi
Posta kutusu: 46 (İstanbul)

Telgraf adresi: Kurun • İstanbul
Telef. 21413 (Yazı) 24370 (İdare)

Bugün 12 sayfa
Sayısı heryerde
100 para

Japonyaya bir nota verdik

Dost bir memleket aleyhine

Türk topraklarının faaliyet merkezi ittihaz edilmesini Cumhuriyet hükûmeti terviç edemez

Ankara, 10 "A.A." — Anadolu Ajansının haber aldığına göre, Hariciye Vekâleti Ankaradaki Japonya büyük elçiliğine bir nota vererek Japon diplomatik ricalinin İstanbulda toplanarak müzakeratta bulundukları ve bu müzakeratın Sovyetler aleyhine siyasî bir maksadı veya başlıbaşına iktısadî bir gayeyi istihdaf ettiği hakkındaki gazete havadislerini mevzuubahis etmiştir.

(Sonu: Sa. 4. Sü. 4.)

Atatürkten S. Arıkan'a

"Milletimize kültür sahasında sonsuz başarılar dilerim,,

önderin yurtdaşlara teşekkürleri

Ankara; 10 (A. A.) — Büyük Şefimiz Atatürk, yeni Türk harflerinin onuncu yıldönümü dolayısiyle Kültür bakanı bay Saffet Arıkanın çektiği tanzim telgrafına şu cevabı lûtfetmişlerdir:

Saffet Arıkan - Kültür bakanı

Ankara

Türkün kültür sahasındaki kabiliyetinin inkişafına temel olan harf inkılâbının onuncu yıldönümü münasebetile gönderdiğiniz telgrafı memnuniyetle aldım. Teşekkür eder ve milletimize kültür sahasında sonsuz başarılar dilerim

K. Atatürk

İstanbul: 10 (A. A.) — Riyaseticümhur Umumî Kâtibliğinden:

Harf inkılâbının onuncu yıldönümü münasebetile memleketin her yerinden gelen halk kurumları ve vatandaşların büyük sevinçlerile samimî ve coşkun duygularına tercüman olan telgraflardan Atatürk pek mütehassis olmuşlar ve teşekkürlerile iyi dileklerinin iblâğını Anadolu Ajansını memur etmişlerdir.

Şükrü Kaya ve Saffet Arıkanın telgrafları 4 üncü sayfamızdadır.

Öğretmen okullarından mezun olanların tayin listesi 10 uncu sahifemizdedir

Sir Persi Loren

Taymis gazetesi tarafından Yeni Türkiyeyi İngiliz efkârumumiyesine tanıtmak için çıkarılan hususî nüshanın münderecatı arasında bilhassa dikkatimize çarpan şey İngilterenin Ankara büyük elçisi Sir Persi Loremin mesajı oldu. Zira gerek şahsi, gerek vazifesi itibariyle İngilterenin yüksek evsafta bir mümessili olan muhterem büyük elçi son birkaç yıl içinde Türk - İngiliz dostluk münasebetlerinin geniş nisbette tekâmülüne hizmet etmiş bir insan olduğu gibi Taymisin bu fevkalâde sayrısına gönderdiği mesaj ile de gene iki memleket arasındaki dostluğu kuvvetlendirmek yolundaki gayretlerinin en güzel bir nümunesini göstermiştir.

Büyük Harbin ağır ve acı mütareke şartları içinde İstanbulun ve Boğazların işgal günlerini yaşamış olanlar Lozan sulhundan sonra Türkiye ile İngilterenin karşılıklı münasebetlerinde vukua gelen değişikliğin bugünkü samimî dostluk derecesine yükselmiş olmasına kolayca inanamazlar. Kış ile yaz ve gece ile gündüz arasındaki fark kadar büyük olan bu değişiklik kendi kendine olmadı. Bu değişiklikte cumhuriyet idaresinin umumî siyasetinde imparatorluk devrinin siyasetinden tamamiyle ayrılmış bulunması mühim bir rol oynamakla beraber İngiliz devlet adamlarının ve bilhassa büyük diplomatlarının bu hususta kıymetli hizmetler ifa ettiği de şüphesizdir.

İşte İngiliz büyük elçisi Sir Persi Lorenin yüksek şahsiyeti bu yolda hizmet edenlerin en başında gelen bir İngiliz vatanperveri olarak gösterilebilir.

Hakikat halde Sir Persi Loren Türkler için şahsı yeni tanınmış bir diplomat değildir. O, gençliğinin ilk devirlerini İstanbulda geçirmiştir. Abdülhamit meşrutiyetinin son günlerinde İngiliz sefaretinde başkâtip olarak bulunmuştur. Bu suretle imparatorluk devrindeki Türkiyeyi pek yakından görmek fırsatını bulduğu için cumhuriyet devrinde Ankaraya İngiliz sefiri olarak geldiği zaman iki rejim arasındaki büyük farkı pek kolay takdir etmek imkânını bulmuştur. Atatürk Türkiyesinin ilerileme ve yükselme ha-

ASIM US

(Sonu: Sa. 4. Sü. 4.)

Rus topçuları bir geçid resminde

Rus-Japon çarpışması

Japonların bir taarruzu tardedildi

Sovyet kıtaatı hudut boyunca sıralanıyor

Topçu endahatı devam ediyor

(Yazısı 4 üncüde)

Mançuride

Çinliler Japonlara karşı isyan ettiler

Şanghay, 10 (A.A.) — Mançuride ki Çin halkı düşman ve yabancı olan Japonlara karşı isyan etmektedir. Mukdenden gelen son haberlere göre bir haftadanberi Çin halkı her tarafta Japonlara karşı vahim isyanlar tertip etmektedir. Gönüllülerden mürekkep bir ordu Kirin üzerine yürümektedir. Şangşende Çin kıtaları Japon garnizonlarına karşı merkezi hükûmete sadık kaldıklarını bildirmişlerdir.

Hongkong, 10 (A.A.) — Nankin ile Hangşov arasında evvelki gün Çin kuvvetleri mukabil taarruzlara geçmişlerdir.

Şanghaym cenubunda Sungkiangda cereyan eden bir muharebede 520 den fazla Japon ölmüştür. Yangtsenin şimal sahilinde Longping üzerinde cereyan eden bir hava muharebesi esnasında iki Japon tayyaresi düşürülmüştür.

Hankov, 10 (A.A.) — Çete muharebesi yapan Çin kuvvetleri Honan eyaletinde kâin Şengşev'un şarkında Lunghai demir yolunun üzerinde mühim bir nokta olan Kaifeng'i muhasara etmişlerdir.

Ayni eyaletin şarkında Kaifeng'in cenubunda bulunan Tunghusu şehri

(Sonu: Sa. 4. Sü. 5.)

Yeryüzünün En Zengin Kızları!?..

Babalarının tükenmez milyonlarını kaprislerle harvurup harman savuran Amerikalı kızların merakla sürükleyici bütün hususiyetleri...

Bugün 9 uncu sayfada

Günlerin peşinden:

Hayâl ve hakikat

Nafıa Vekâleti Sirkeci garının etrafını açıyor. Öyle anlaşılıyor ki yakın bir zamanda gar ile Sirkeci rıhtımı arasındaki kargaşalıklar da ortadan kalkacaktır. Ondan sonra feribot ile Sirkeci ve Haydarpaşanın arası bağlanacaktır. Böylelikle İstanbulun en mühim bir imar işi başarılmış olacaktır.

Halbuki İstanbul belediyesi hesabına hareket eden şehir mimarı Prost plânını yaparken sanki bütün bu olup biten işlerden hiçbiri yokmuş gibi İstanbul limanını Yenikapıda farzediyor; tabiî olarak Sirkeci garını da Yenikapıya naklettikten sonra Rumeli ve Anadolu trenlerini gene Yenikapı ile Haydarpaşa arasında işliyecek bir feribot ile biribirine bağlıyor. Bu suretle İstanbulun imar plânı âdeta hakikatle bir münasebeti olmıyan şairane bir hayale benziyor!

HASAN KUMÇAYI

DERSİMLİ KIZ

No.25 Yazan: Niyazi Ahmet

— Yok.. Su..

— Sular hep bu kadar soğuk mu?.

— Soğuk..

— Senin adın ne?.

— Bilmiyor musun adını.

Çocuk boynunu büküyor, cevap vermiyordu.

— Baban yok mu senin?.

Çocuk buna da cevap vermedi. Boş bakracı alıp süratle uzaklaştı.

Adnan biraz sonra kapının önünde göğsü, bağrı açık biraz evvel türkü söylüyen kadını görünce irkildi. Artık başka bir Dersimli kadınla konuşmak bile istemiyordu. Onlardan çekiniyor, korkuyor gibiydi.

— Adnan Bey bir ayran daha içer misiniz?.

Zavallı Adnan:

— İmdat.. diye bağıracak oluyordu. Hele bu "bey,, kelimesine de o kadar kızmaya başlamıştı, ki..

— Teşekkür ederim.. içtim bir tane..

— Bir daha içiniz. Bizim ayranlarımız soğuktur.

Anan:

— Sizin gibi.. demek istedi. Fakat diyemedi. Soğuk, vahşî olmalarına rağmen, istedikleri vakit her erkeğe sokuluyor, istediklerini yaptırmağa muvaffak oluyorlardı.

Kadın odanın ortasına doğru ilerledi. Adnan yüzüne, göğsünün açık yerine bakmamak için başını pencereye doğru çevirdi. Bir adım attı ve yerinde put kesildi. Evin önünde yedi sekiz silâhlı Dersimli pencereye doğru bakıyorlardı. Adnanın pencere önünde olduğunu görünce biri süratle tabancasını çekerek ateş etti. Kurşun, Adnanın kulağından vızıldayarak geçmişti. Hemen kendini yere attı, yüzü koyun kapandı. Dışardan sesler geliyor, konuşmalar duyuluyordu.

Adnan artık kurtuluş yolunun kalmadığını anlıyordu. Asiler, muhakkak surette öldüreceklerdi.

Bir elin omuzuna dokunduğunu, sonra beline sarıldığını hissetti. Yerinden fırlıyarak döndü. Bu, kendisi ile beraber yere yatan Dersimli kadındı. Sürüne sürüne yaklaşmış, Adnana sarılıyordu.

— Korkma onlar şimdi giderler..

Dersimli kadının söylemek istediği sözler ağzında kaldı. Kapı şiddetle itilmiş, dışarda dolaşan Dersimliler silâhları ellerinde içeri dalmışlardı.

Adnan, süratle ayağa kalktı. Cebrail karşısında idi. Evet, kendisinin evvelâ öldürdüğünü sandığı, sonra yaralandığı söylenerek Perteğe gönderilen Cebrail... Alkadının, ölümüne sebep olduğu güzel Dersimli kızın kocası Cebrail dipdiri karşısında duruyor, pos bıyıklarını kocaman ellerile sıvazlıyarak canavar gibi gözlerinin içine bakıyordu.

Adnan yaşıyor mu idi, görüyor, duyuyor mu idi. Farkında değildi. Birşey bilmiyordu. Yalnız titrediğini, kalbinin fasılasız, mütemadiyen çarptığını hissediyordu.

Cebrail yanındakilerden birine, hâlâ yerde yatan kadını gösterdi:

— Kaldır ayağa alçak kadını..

Emrini verdi.

Aldığı emri saniyesinde yerine getiren Dersimli, pek öyle kölelerden olmasa gerekti. Çünkü kadını sarsmış, sonra Cebraili işaret ederek:

— Aslan gibi kocan dururken yabancı bir erkekle yaşamak namussuzluğunu göstermeğe utanmadın mı?. Diye bağırdı.

Adnan tamamile kendini kaybetmek üzereydi. Gözlerine kandan bir perde gerildi ve olduğu yerde çöküverdi. Bayılmamıştı, fakat içine fenalık gelmişti. Yerde iki elile başını sıkıyor, kendine gelmeğe çalışıyordu.

Kafasında bir tek kelime oğuldu. yordu:

— Bu da Cebrailin karısı.. Bu da Cebrailin karısı..

İki Dersimli yanına geldi. Kolundan tutup kaldırdılar. İdam sehpasına götürülen mahkûmdan farksızdı.

Cebrail:

— Yaman Türkmüşsün Adnan Bey, dedi. Amma cezanı göreceksin.

Zavallı Adnan, hiçbir hareketinde suçlu değildi. Fakat bunu kime söyliyebilir ve inandırabilirdi. Hem cürüm meşhut yapmışlardı. Cebrail karısı ile bir odada, yanyana, hattâ kucak kucağa yakalamıştı.

Bir aralık Alkadın aklına geldi:

— Eğer Cebrail bunu da duysa beni dişlerile parçalar...

Diye düşündü.

Evden çıkmışlardı. Kadını berabe - rinde, hattâ yanında yürütüyorlardı. Durdular, Adnan, yarım saat evvel kendisine ayran getiren çocuğun koşarak Cebraile yaklaştığını gördü, bu yaman casus, çocuğu sert bir hareketle tam yanına sokulmasına mani olduktan sonra:

— Alkadını çağır..

Dedi.

Çocuğun boynu bükülmüştü:

— Yok..

— Nasıl yok nerede?.

— Gitti, bir daha gelmedi..

— Nereye gitti?.

— Bilmiyorum, kimse bilmiyor.

— Kendisi mi gitti?.

— Ben görmedim, annem gitti dedi.

Cebrail yanındaki adamlardan biri ne döndü. Onunla yavaşça bir şeyler konuştu. Anlıyordu, ki Cebrail karısı ile konuşmuyordu. Öbür adam Cebrailin karısına yaklaştı. Alkadını sordu.

Kadın:

— Bilmiyorum. Evde idi. Kaybol du. Aradık, kimse de görmemiş.. Cevabını verdi.

Cebrail elinin tersi ile alnındaki terleri sildikten ve bıyıklarını bir defa daha sıvazladıktan sonra, yanındaki adamlara dönerek Adnanla karısını gösterdi:

(Arkası var)

Kamplar kapanıyor

16 ağustosta Fener stadında tören yapılacak

İlkokul kampları 18 ağustosta kapanacaktır. Bu münasebetle kamp talebeleri 16 ağustosta Fenerbahçe stadında bir tören yapacaklardır. Törene İstiklâl marşiyle başlanacak daha sonra geçit resmi, söylev, motifli yürüyüşler, yer temrinleri, jimnastik, kamp oyunları, kalkan oyunu, bayrak yarışı, kıyafet değiştirme yarışı, ateş etrafında kamp şarkıları, temsiu, Heyamolla şarkısı söylenerek törene nihayet verilecektir.

Son Rus Çarı Nikolanın hâtıra defterine göre

Almanya Rusyaya nasıl harp ilân etti?

Rusların son çarı İkinci Nikola 29 temmuz 1914 senesinde Rusyada umumî seferberlik yapılmasını emretmiş ve bu seferberlik üzerine de Alman İmparatoru Kayser Vilhelm, Rusyaya harp açmıştı. Bütün hayatında hatıralarını günü gününe bir not defterine kaydeden Çar Nikola umumî harbin Rusya için en buhranlı olan günlerinde de notlarını muntazam kaydetmiştir. Bu notlar Pariste neşredilmiş olup bazı parçalarını aşağıya alıyoruz:

" 25 TEMMUZ: Avusturyanın, perşembe gecesi Sırbistana verdiği şiddetli ültimatomun sekiz noktası müstakil bir devlet tarafından kabul edilecek gibi değildir. Ültimatumun müddeti bugün altıda bitiyor. Bütün konuşmalarımızı bittâbi bu ültimatom meselesi teşkil etti. Bu sabah Krasmo Selo'da idim. Saat ona doğru Astragan alayının parlak bir resmi geçidi yapıldı. Saat ondan on bire kadar nezdimde toplantı yapan altı nazır, bu mesele üzerinde görüşmelerde bulundu.

Bizim tarafımızdan alınacak müdafaa tedbirleri konuşuldu.

27 TEMMUZ: Havanın güzelliği devam ediyor. Sabahleyin yarım saat kadar küçük bir gezintiden sonra Grigoreviçi kabul ettim saat 12 ye doğru Tanayef'le konuştum. (Taneyef, Çariçenin arkadaşı Ana Virobova'nın babasıdır.) Taneyefle birlikte yemek yedik ve saat üçte tenis oynadık. Saat altıda Dahiliye Nazırı Maklakofu kabul ettim.

Son gelen haberler eteresan olmağa başladı. Fakat Hariciye Nazırı Sazonofa'un aldığı telgraflara göre bizim askerî hazırlıklarımız Avusturylıları şaşırtmıştır. Bütün geceyi okumakla geçirdim..

28 TEMMUZ: Harbiye Nazırı Suhomlinofu kabul ederek seferberlik hazırlıkları hakkındaki izahatını dinledim. Erkânıharbiye reisi Yanuşkeviç de bu esnada Harbiye Nazırı ile beraberdi. Akşam üzeri Hariciye Nazırı Sazonof geldi ve bugün öğleden sonra Avusturyanın Sırbistana harp ilân ettiğini bildirdi.

29 TEMMUZ: Öğleden evvel, Başvekil Goremkini kabul ettim. Saat 12.15 te yüz bahriye zabitine rütbelerini verdim. Bundan sonra tenis oynadım. Hava güzeldi. Mütemadiyen telefona çağırılıyordum. Kâh Sazonof, kâh Suhomlinof ve kâh Yanuşkeviç konuşuyordu. Konuşmamızı umumî seferberlik emirleri teşkil ediyordu. Bundan başka Kayser Vilhelmle telgraflar teati ettik. Gece okudum, ve Alman kayseri nezdinde ataşe olan başyaverim Tatişçefi kabul ettim.

3 TEMMUZ: Benim ruhî temayüllerime tamamile uygun olan mavi bir gün.. Saat on birde Nazırlar meclisi içtima etti. Öğleden sonra Alman sefirini kabul ettim. Alman sefiri Purtale, umumî seferberlik hakkındaki emirlerimizin geri alınmasını istiyordu. Bu görüşmeden sonra kızlarımla birlikte bir gezi yaptım. Geceyi okumakla geçirdim.

1 Ağustos: Sabahleyin mutat kabulleri müteakıp öğleden sonra Başkumandan Nikola Nikolayeviçi çağırdım. Başkumandanlığa tayin edildiğini ve cepheye hareket etmesini bildirdim. Aliks (Çariçe) ile birlikte Diveyevski manastırına gittik. Çocuklarımızla birlikte gezdik. Saat 6,30 da kliseye gidip dua ettik. Kliseden döndükten sonra Almanyanın bize harp ilân ettiğini söylediler. Akşam olduğu zaman İngiliz sefiri kral Corc'un bir telgrafını getirdi. İngiltere kralı sulhü kurtarmak için son gayretlerde bulunuyordu. Bu telgrafa verdiği cevap bizi uzun müddet meşgul etti. Bu meşguliyetten sonra Başkumandanı kabul ettim. Gece saray nazırı Frederiks'le birlikte çay içtik.,,

Bir ağustos gecesi içilen bu çay hakkında Prens Dimitriyefin hatıralarında şunlar yazılıdır:

"Çay ve yemek ziyafeti sona ermek üzere idi. Çarın yaveri odanın içerisine girerek, saray nazırının Çarla görüşmek istediğini ve çok mühim bir iş hakkında izahat vermesi icap ettiğini bildirdiler. Hazır bulunanların hepsi afallaşıp, Çarın yüzüne bakmağa başladılar. Bu, şimdiye kadar vukubulmıyan bir hâdise idi. Misafirler yemek masası etrafında konuşmadan kaldılar. Çar dışarı çıktı. Sükûneti ihlâl edeceğine dair herkeste bir korku vardı. Birkaç dakika sonra Çar, helecan içinde rengi sararmış bir halde içeri girdi. Hazır bulunanlar onun yüzüne bakarken "işte, en nihayet bu da oldu, Almanya bize harp ilân etti,, diye söyleniyordu. Çarın omuzlarına müthiş bir ağırlık düştüğünü hepimiz hissediyorduk.

Çariçe ağlamamak için kendini zor zaptediyordu. Olga Nikolayevna'nın gözleri yaşla dolu idi.

Balkan paktı iktisat komisyonu Split de toplanacak

Belgrat, (Hususi) — Balkan paktı iktisat komisyonu bu sene eylül nihayetinde Yugoslavyanın Split şehrinde toplanacaktır.

Bu toplantıdan evvel Belgratta 12 komisyon müzakerelerde bulunacaktır. Bu seneki toplantıya fevkalâde ehemmiyet veriliyor. Çünkü Balkan devletleri arasında yeni ticarî bir program hazırlanacaktır. Yapılacak müzakereler arasında Tuna seyriseferi, bu nehrin beynelmilel karakterini değiştirmemek ve serbestisini muhafaza etmek meseleleri vardır.

Bulgaristanda mühim değişiklikler

Sofya, (Hususi) — Bulgar Dahiliye Vekâleti valiler arasında çok mühim azil, tayin ve becayişler yapmıştır. Plevne umum valisi Velçef ile Filibe valisi Peyçef ve Raca valisi Tunşek azledilmişlerdir.

Plevneye, Şümnu eski valisi Kazanliyef nakledilmiş, Şumnu valiliğine Rus çuk avukatlarından Dimiter Penef, eski Zağrebe doktor Kleçkof ve Racaya Karakunef, Filibeye Asenovgrad belediye reisi Dragolof tayin edilmişlerdir.

Yeni tayin ve aziller Bulgaristan dahilî idaresinde yeni bazı değişiklikler yapılacağını göstermektedir.

Etilere ait hafriyat

Fransız Luvr müzesi müdürlerinden Mösyö Döport Malatyada Etilere ait hafriyat yapmak üzere şehrimize gelmiştir. Yakında Malatyaya hareket edecektir.

15 Yıl Evvel Bugün:

ANKARA — İmar Vekâletinin lâğvı ile bir müdüriyeti umumiye şeklinde Dahiliye Vekâletine devri ve Türkiye dahilindeki arazide şimdiye kadar itâ edilmiş imtiyazat müstesna olmak üzere taharri edilen petrol neft ve müştegilâtı maadinin işletilmesine dair birer lâyiha hazırlanmış ,meclise sevkedilmiştir.

Günün Akisleri

HİKMET FERİDUN, tramvayda gazete satmağa çabalıyan bir müvezzi çocuğunu kovan bir biletçiden bahsederek diyor ki:

"Unutmıyalım ki, bu çocuklar arasında 4-5 nüfuslu aileler geçindirenler var. Kendilerine karşı daha müsaid davranmalıyız."

Buna ben de bir şey ilâve edeyim: Gazete müvezzileri arasında, ihtiyaç yüzünden tahsilini bitirememiş ve bir an için işini doğrultup tekrar okumağa devam edecekler var. Nihayet koca muhteri Edison da vaktile bir gazete müvezzii idi. Gazete müvezzilerini hor görmeğe, onların masum kazançlarına engel olmağa nasıl elimiz varıyor?

* * *

DÜNKÜ "Cumhuriyet" te (çil şampiyonu) adile bir çocuk resmi teşhir ediliyordu. Bu çocuk Amerikalı imiş. "yüzü çilli çocuklar" arasında tertib edilen müsabakada birinciliği kazanmış.

Amerikalıların tertib ettiği müsabalar tabiatın bazı nakiselerine ve fazlalıklarına ayrıca bir sansasiyon ilâve etmek, hem de bu gibi noksanlar ve fazlalıklarla malûl olan insanlara teselli vermek bakımından faydalı bir şey oluyor.

Yarın, çiçek bozukları arasında tertib edilen bir müsabaka, çiçekbozuklarını, çolaklar arasında yapılan bir müsabaka çolakları, bakılmayacak derecede çirkin yüzlüler arasındaki bir müsabaka çirkinleri günün heyecanlı hâvadisleri haline getirerek, kendilerinden olan şikâyetlerini dindirecek ve dünya hakikaten yaşanılabilir bir dünya olacaktır.

Bu arada müsabaka tertib etmekte birinciliği kazanacak bir Amerikalı da belirirse, insanlığın ârızaları birer kusur olmaktan çıkarak günlerce dilimizde dolandırabileceğimiz -hattâ iyi rek lâm edilip bir kaç bin dolar mükâfatla da taltif edildiği takdirde- arzu edebileceğimiz bazı hususiyetler haline girecektir.

* * *

MARUF bir papas diyor ki:

"40 yaşına gelip de evlenmiyen erkekleri beş sene için hapsetmelid."

Karısile pek iyi geçinemiyen birine bunun nasıl bir ceza olabileceğini sordum:

— Evlenmekle aynidir, dedi. Yalnız daha kısa bir ceza.

* * *

KOLLEKSİYON merakınız var mıdır Ben, gazetelerde her gün bir garip adamın muhtelif şeyleri biriktirdiğini görerek hayrete düşüyorum. Daha dün okudum: Adamın biri, boş mektup zarfları biriktiriyormuş. Hattâ meşhur bir adamın eli değmiş bir mektup zarfı için yüzlerce de lira harcamış.

Sonra, pantolon kolleksiyonu yapanlar var. çay kaşığı, kibrit kutusu, yatak çarşafı ve gemilerin sahile yanaştıkları vakit çıma verip almak hususunda kullandıkları ilmekli halâtları biriktirenler görülüyor.

Fakat, bu adamların hiç birinin (güzel nasihatlar) koleksiyonu yaptıklarını görmedim. Halbuki, en enteresan kolleksiyon, bu nasihatlardan elde edeceğimiz kârlı hisselerin yekûnu olsa gerektir. Çünkü bir de bakarsınız o nasihatlar size devamlı surette para kolleksiyonu yapmanın fayda ve meziyetini aşılar, günün birinde zengin olursunuz.

Bittabi para deyince, hiç bir ihtisasınız olmadığı halde avuç dolusu para sarfedip antika mangırlar kolleksiyonu yapmak değil, paranın kendisini, kıymetin aslını biriktirmekten bahsediyorum.

Hikmet Münir

Terbiye meseleleri:

Ailede ilk ve ikinci çocuklar

Yazan: **Fevzi Selen**

Ana ve baba, büyük küçük bütün çocuklarına birbirini sevmeyi, birbirine bağlı olmayı öğretmelidir. Ebeveynin terbiyedeki muvaffakıyeti çocuklarını birbirine bağlı, birbirini arayan birer ferd olarak yetiştirmiş olmasındadır.

Birkaç çocuğu olanlardan pek çoğu çocuklarının karakterleri arasında büyük farklar olduğunu görerek hayrete düşerler, ayni ananın, ayni babanın, ayni şartlar altında büyültükleri çocukların ahlâkındaki bu farkların nereden ileri gelebileceğini düşünür ve ekseriya şöyle derler: "Küçük, hiç de büyüğü gibi olmadı.,, "aralarında hiç fark gözetmeyiz, birine ne yaparsak ötekine de ayni şeyi yaparız. Öyle iken ahlâkları hiç de birbirine uymaz.,,

Biz, anne veya baba sıfatile müsavata ve adalete ne derece dikkat edersek edelim, realite şudur ki, neticede çocuklar, değişik karakterlerle ortaya çıkıyorlar. Çünkü bizim temine çalıştığımız adalet ve müsavat kâfi değildir. Kardeşlerin birinin büyük, diğerinin küçük, birinin güzel, diğerinin çirkin, birinin sıhhatli diğerinin hastalıklı.. olması gibi vaziyetler teminine çalıştığımız müsavata rağmen birbirinden farklı, hattâ birbirine zıt karakterlerin doğmasında rol oynar. Bu sebeple ilk terbiye sırasında bu vaziyetleri hesaba katmamakla aldanacağımız muhakkaktır.

Aile içinde büyük kardeş ötedenberi hususî bir teveccüh ve alâkaya mazhar olmuş, istisnaî haklara sahip sayılmışlardır. Bunun bilhassa, eski sosyetelerde böyle olduğu tarihî bir hakikattir. Bir çok milletlerde, [illegible] tabakalarında gerek kanunların, gerek âdet ve ananelerin, ailelerin büyük evlâtları için üstün haklar ve imtiyazlar tanıdığı görülmektedir.

Veraset şekilleri de büyük ve küçük bir çok sosyetelerde bu çocukların şahsiyetine daha hususî bir ehemmiyet atfedilişinin âlâmetidir. En büyük evlâtlar günün birinde bütün aile ocağının idaresini üzerine almağa namzettir. Bütün bunlar ötedenberi insan sosyetelerinin aile hayatı içinde en büyük evlâda ne derece hususî bir ehemmiyet atfetmiye mütemayil olduğunu açıkça gösteriyor. Bu gibi âdet ve ananelerin ta. aile reislerinin bir dereceye kadar olmıyan bu günün modern sosyetelerinde bile büyük evlât hiç olmazsa, aile reislerinin ne dereçeye kadar olsa kazancına, işlerine yardım için onun yanıbaşında yer alan ve diğer kardeşlerine nezaret eden bir yardımcıdır.

"Sen onlarla bir misin? Sen büyüksün, senin şöyle olman, böyle hareket etmen icap eder...,, tarzındaki ihtarlara varıncıya kadar bir çok sözlerimizde ve hareketlerimizde onun bu hususî vaziyetini daima kendisine hatırlatırız.

Böylece, başlangıcı tarihin karanlıklarına dalan bir çok âdet ve ananelerin bugünkü sosyal hayatımızda bile derin tesirleri altında bulunduğumuz muhakkaktır. Bütün çocuklarımızı ayni şartlar altında terbiye etmekte olduğumuzu iddia ederken diğer taraftan ilk çocuklar için böyle istisnaî bir vaziyet ihdas ederiz.

İlk çocuğun vaziyetindeki diğer bir hususiyet te onun, genç bir ebeveynin dikkatini bütün enerjisile üzerinde topladığı bir yavru olması ve bir kaç yıl ailenin biricik çocuğu olarak yaşaması; anne, babanın ve bütün aile efradının üzerinde titrediği, büyük bir ihtimam ve itina ile etrafında koşuştuğu nazlı bir yavru olarak yetişmesidir. Fakat günün birinde bir ikinci çocuğun dünyaya gelmesi işi değiştiriyor. Anne o zamana kadar birinci üzerinde topladığı alâkasını ikiye bölüyor. Hattâ ikinci çocuk küçük ve ihtimama daha çok muhtaç olduğu için ilk çocuk büyük bir ihmale uğruyor. Yalnız anne değil, baba, büyük anne... Hulâsa, her kes, her şeyde küçüğün daha çok sevildiğini ilân etmiştir. Büyük çocuk, o güne kadar, her emrine ram olan bu küçük sosyetenin kendini terkettiğini hissedince büyük endişeye kapılıyor. Yardımsız kalmak onun içinde bir emniyetsizlik duygusu uyandırıyor. Kaybettiği alâka ve ihtimamı yeniden toplamak ihtiyacile hareket ve faaliyete geçiyor. Onun dikkati, bilhassa yeni doğan kardeş üzerinde toplanmıştır. Kendisinin tebaasını, tahtını, cennetini.. elinden alan bu kardeş onun nazarında düşmandan başka bir şey değildir. Onunla mücadele etmek lâzımdır. Önce malik olduğu ve sonra kaybettiği huzur ve rahatı yeniden elde etmek için mücadeleden başka çare olmadığını gören ilk çocuk, artık eski yavru değildir. Herkes onun huysuz, yaramaz bir çocuk olduğunu görerek şikâyete başlamıştır.

Onun düşmanlık duygularile küçüğe karşı büyük bir mücadele açtığını görenler âdeta ne yapacaklarını şaşırırlar. Bu yolda tecrübesi olan ailelerin dinlenilmeğe lâyık ne enteresan hatıraları vardır. Küçük kardeşlerini eskicilere satmayı, götürüp sokağa bırakmayı.. teklif eden, hattâ onları boğmak, öldürmek teşebbüsünde bulunan çocuklar öyle çoktur ki.. Bütün bu hareketlerile sonradan türeyen küçüğü sosyeteden tardetmeğe, yok etmeği, istihdaf ederler.

Bu mücadele bitmez. Uzayıp gider. Ve küçük de biraz büyüyüp etrafını anlamağa başladığı, devamlı bir düşmanlık duygusu ve bir mücadele karşısında bulunduğunu farkettiği zaman kızışır.

O zaman ailenin hissesine düşen şey, büyük bir rekabeti önlemek için gayret sarfetmektir. Eğer böyle bir vaziyet karşısında dikkat ve teyakkuzla hareket edebilirse ne âlâ, fakat doğru yolu tayininde aciz gösterir, birinden birine taraftarlık etmeğe yeltenirse iş vahamet kesbeder. Burada en çok tehlike karşısında olan, büyük çocuktur. O, sosyetece daha yaşlı, tecrübeli, kudretli olarak kabul edildiğini anlamıştır. Bu, onun kredisidir. Küçüğe karşı böyle görünmek ister. Bu itibarın ihlâl edilmesine katiyyen razı olamaz.

Küçüğe karşı küçük düşmek, onun en çok endişe ettiği bir keyfiyettir. Halbuki, küçük, ekseriya ailenin himayesine daha çok mazhar olur. Mücadelede küçüğe müzaheret artar ve büyük, ekseriya yalnız kalır, bundan dolayı da kendini tehlikede görür.

Yukarda izah ettiğimiz tarihî ananelerle istisnaî imtiyazlara sahip olması lâzım geldiği telkin edilen büyük evlât, diğer kardeşlerine karşı bir üstünlük duygusunu, ruhunda muhakkak surette taşımağa başlamıştır.

O, kendisini bu haklarından ayıracak veya diğerlerine karşı küçük düşürecek her hali bertaraf etmeğe çalışacaktır. Kardeşlerine yukardan bakmak, onların âmiri ve hâmisi görünmek, birincilerin göze çarpan arzularını teşkil eder. İhtilâflar vukuunda ebeveynin veya ailenin küçüğe taraftarlık etmesi, ondan yana olması, büyüğü çileden çıkarır.

Hükmünü ve nüfuzunu göstermek için hoşa gitmiyecek yollara başvurmağa ve meselâ dövmeğe teşebbüs eder. Bir de ailenin: "sen koca çocuksun, utanmıyor musun?,, gibi sert a.

(Devamı 10 uncu sayfada)

ŞEHİR İÇİNDE

Iktısat Vekili Türkofiste

Vekil muhtelif meseleler hakkında izahat aldı

Dün şehrimize gelen İktısat Vekili B. Şakir Kesebir iç ticaret umum müdürü Mümtazla öğleden sonra Türkofis İstanbul şubesine gelmiş, ofis müdürü B. Cemal Ziya ve diğer şeflerle iktısadî işler etrafında bir hasbihalde bulunmuştur.

Yarım saatten fazla Türkofiste kalan B. Vekil bundan sonra ticaret odasına inmiş, umumî kâtip B. Cevat Nizamî ve Mersin ofis müdürü B. Mahmut Celâlin de iştirak ettiği toplantı yapılmış, burada da bir takım iktısadî meseleler hakkında B. Şakir Kesebire izahat verilmiştir.

Toplantıdan sonra B. Şakir Kesebir kendisini gören bir muharririmize şunları söylemiştir:

"— Zonguldak kömür havzasında yapılan tetkikler sonunda verilen kararların peyderpey tatbikine devam olunmaktadır. Bu kararların bir kısmı da hükûmetin vereceği yeni direktifler dahilinde yapılacaktır.

Balıkesirde kurulması düşünülen yeni büyük şeker fabrikasının inşaat etütleri ilerlemektedir. Alınan tedbirler sayesinde memlekette çimento buhranı kalmamıştır. Hariçten memlekete çimento ithaline de müsaade edilmiş ve ilk parti çimento gelmiştir. Yarın akşam Ankaraya gidiyorum, oradan bir hafta sonra İzmir fuarına gideceğim."

Vekil, Odadan ayrıldıktan sonra İktısat Vekâleti yumurta kontrol dairesine uğramış, burada çalışan genç kontrolörler ve şef ile görüşmüştür.

Çocuğunuzu hangi okula vereceksiniz

Sağlık işyarları okulu

Okul Sirkecidedir. Telefon numarası 20911! Küçük sağlık işyarları okulu, küçük sıhhat işyarı yetiştirmek için açılmıştır. Buraya orta okul mezunları alınır. Tahsil müddeti 2 senedir. Girmek için:

A — Türkiye cumhuriyeti tebeasından olmak.

B — Yaşı 19 dan az, 25 den fazla olmamak.

C — İyi ahlâk sahibi olmak.

Ç — Sıhhat raporu getirmek.

E — Ve 4,5 x eb'adında 3 fotoğraf lâzımdır.

Çorumda açılan sağlık okulu yatılıdır. Buraya giren talebeler birer taahhüt senedi verirler.

Küçük sağlık okuluna girmek istiyen orta okul mezunları az ise orta okul derecesinde tahsil gördüklerini isbat edenler de kabul edilirler.

Prens Bibesko Ankaraya gitti

Ankarada Nafia Vekâleti ile temaslarda bulunmak üzere geleceğini yazdığımız beynelmilel hava kurumu reisi Prens Bibesko, dün sabah saat dokuzda tayyare ile Yeşilköye gelmiş ve orada Türk hava kurumu erkânı tarafından karşılanmıştır.

Prens Bibesko şerefine bir de hususî büfe hazırlanmıştı. Romanyalı Prens, kahvaltısını Yeşilköyde aldıktan sonra, tayyaresiyle doğruca Ankaraya hareket etmiştir.

Adliye sarayı

Adliye sarayı binasının yapılması etrafında tetkikat yapan talî komisyon yarın raporunu verecektir. Bu rapora göre önümüzdeki pazartesi günü asıl komisyon toplanacaktır.

Bir dalgının vapurda unuttuğu çocuk

Sekiz sene evvel 20 lirayamı satılmış

Emniyet müdürlüğüne dün enteresan bir müracaat yapılmıştır.

Fatma isminde bir kadın sekiz sene evvel iki yaşında bulunan kızı Zekiyeyi Anadoluya yollamak üzere erkek kardeşine teslim etmiş, biraz dalgınca olan adam çocuğu vapurda unutmuştur. Neden sonra işin farkına varılmış, çocuk aranmış, bulunamamıştır.

Bundan bir müddet evvel Fatma kızı Zekiyeyi birisinin yanında bulmuş, Zekiyenin iadesini istemiştir. Fakat çocuğa tesahip eden adam bunu sekiz sene evvel 20 liraya satın aldığını iddia etmiş, çocuğu vermemiştir.

İş, zabıtaya aksetmiş, dün her iki taraf ve çocuk emniyet müdürlüğüne getirilerek sorguya çekilmişlerdir. Tahkikatın bugün bir netice vermesi muhtemeldir. İcap ederse kan tahlili de yapılacaktır.

Resmî günlerde

Muhtelif yerlerde yapılacak tenvir hazırlıklarına başlandı

Belediye merasim günlerinde yapılacak tenvir tesisatı için Nafia Bakanlığına müracaatta bulunmuştu. Bakanlık belediyeye bu hususta icap eden müsaadeyi vermiş olduğundan tesisatın yapılmasına pek yakında başlanacaktır. Bütün hazırlıklar 29 teşrinievvele kadar ikmal edilecektir.

Şemsipaşa, Sarayburnu kısımlarında renkli sütunlar, Galata ve Beyazıt kulelerine renkli ampuller konacaktır.

Sovyet artistik fotoğraf sergisi

Yarın saat on yedide güzel sanatlar akademisinde "Sovyet artistik fotoğraf sergisi" açılacaktır.

Sovyet Rusya yabancı memleketlerle kültür münasebetlerini idamede "Voks" cemiyeti ile "Türk güzel sanatlar akademisi" tarafından tanzim edilmiş olan bu serginin açılış törenine şehrimizdeki bütün sanat mensupları davetli bulunmaktadır.

Bundan sonra sergi bir müddet umuma açık kalacaktır.

İstimlâk bedeli geldi

Valde hanının arkasındaki adanın istimlâki için Nafia Bakanlığı 800 bin lira göndermiştir. Burada dükkânların yıkılma işi ihale olunmuş ve alâkadarlara tebliğat yapılmıştır. Yenicami kemerine kadar olan dükkânların boşaltılmasına da yakında başlanacaktır.

Amcasını öldüren de üç sene yatacak

Amcası Fehimi öldürmekten suçlu katil Sezai, dün ağırceza mahkemesi tarafından 18 sene mahse mahkûm olmuş, fakat amcasının kendisini dövmesi ve yaşının küçük olması dolayısiyle bu cezası 3 seneye indirilmiştir.

12 seneye mahkûm oldu

Yedi senelik karısı Ayşenin kendisini bırakıp komşusu Sabri ile düşüp kalkmasına hiddetlenerek rakibi Sabriyi yolda yakalıyarak öldüren Çatalcanın İstranca köyünden kömürcü Fettahın, ağır ceza mahkemesindeki duruşması bitmiş, 12 sene müddetle hapis cezasına mahkûm edilmiştir.

Sun'î ipekli kumaşlar çoğaldı

Iktısat Vekâleti tedbir alıyor

İpekli kumaşların standardı hakkında çıkarılmış olan nizamnameden sonra, memleketimizde en çok ipekli kumaş istihsal eden Bursada, sanayi tetkik heyeti âzasından Müeyyet ile sanayi umum müdür muavini Talha tarafından yapılan tetkikler çok şayanı memnuniyet neticeler vermiştir.

Geçen sene Bursada nizamnameye aykırı hareketi görülen 8 fabrikatör mahkemeye verildiği halde bu sene ancak bir kişi verilmiştir ki, onun da suçu ağır görülmektedir.

Nizamname, atkıdan çalmak suretiyle maliyeti ucuzlaştıran ve namuslu fabrıka sahipleriyle ezici bir rekabete girişen müstahsilleri bu gibi hareketlerden menettiği için ipekli piyasası tevazün hasıl etmiş ve bu şekil gayri meşru rekabetler ortadan kalkmıştır.

Evvelce metrede 28 e kadar düşen atkılar bugün en az 36 yı bulmuştur.

Buna mukabil, İstanbulda mevcut ipekli fabrikaları, işi, sun'î ve karışık ipekli kumaşlar çıkarmağa dökmüş bulunuyorlar. Son bir sene zarfında İstanbulda hemen hemen hiç denecek kadar ipekli kumaş imalâtı azalmış, buna mukabil sun'î ipekli kumaşlar çoğalmıştır.

Bunun sebebi, ipekli kumaşlar için bir nizamname mevcut olduğu halde, sun'î ipekli veya karışık ipekli kumaşlar için böyle bir kayıt bulunmaması ve fabrikatörlerin, imalâtta istedikleri kadar başıboş şekilde davranabilmeleridir. İyi cins zannı uyandıran bu noksan atkılı kumaşlar da piyasada çok revaç bulmaktadır.

İktısat Vekâleti keşmekeşin önüne geçmek için sun'î ipekli kumaşların standardına mahsus bir nizamname hazırlıyacaktır.

Hukuk birincileri

İstanbul Üniversitesi "Hukuk Birincileri" isminde bir broşür neşretti. Broşür 1937-1938 ders yılı haziran devresinde fakülteden birincilikle mezun olan talebe ile birinci yıldan ikinciye ve ikinciden üçüncüye birincilikle terfi eden talebelerin fotoğraflarını ve yazılı imtihanlarda verilen mevzuları en iyi kavramış ve arkadaşlarına nisbeten en iyi bir tarzda ifade etmiş olan talebelerin imtihan yazılarını ve alâkadar profesörlerin bu yazılar hakkındaki mütalea ve tenkitlerini ihtiva etmektedir. Bu broşürden her imtihan devresinde bir nüsha neşrolunacaktır. 69 sayfa olan broşürün fiyatı 15 kuruştur.

Buğday siloları

Ziraat Bankasının buğday silolarını toprak mahsulleri hesabına devralacak olan devir komitesi teşekkül etmiştir.

Önümüzdeki hafta faaliyete geçerek bankanın buğdaylarını devralmağa başlayacaktır.

Yapılmış olan proğram mucibince İstanbulda işe başlanacak, buradaki devir işi ikmal edildikten sonra İzmir ve Samsun mıntakalarının buğday siloları devralınacaktır.

Toprak mahsulleri ofisinin müşavirliğine de ziraat mütehassıslarından B. Atıfın tayini mukarrerdir.

Tercüme kütüphanemizde

Üniversite önümüzdeki seneden itibaren muhtelif lisanlardan kitap tercüme işini arttıracaktır. Yeniden 20 eserin tercümesine başlanmıştır.

Kuruna abune olunuz ve edininiz

SON HABERLER

Rus-Japon çarpışması

Japonların bir taarruzu tardedildi

Sovyet kıtaatı hudut boyunca sıralanıyor

Topçu endahatı devam ediyor

Moskova, 10 (A.A.) — Tass Ajansından:

Birinci ordu erkânıharbiyesi, tebliğ ediyor:

9 Ağustos tarihinde Japonlar, Sovyetlerin işgali altında bulunan Zaovemea tepesine birçok taarruzlarda bulunmuşlardır. Japonlar, tardedilmişler ve ağır zayiata uğratılmışlardır.

Sovyet kıtaatı, Japonların Sovyet arazisinde takriben 200 metre kadar imtidadındaki bir yeri ellerinde bulundurmakta oldukları Bezinmiannea tepesi müstesna olmak üzere hudut boyunca sıralanmıştır. Buna mukabil Sovyet kıtaatı, Japon - Mançuri arazisinde 300 metre imtidadında bir yeri ellerinde bulundurmaktadırlar.

Topçu endahtı, bütün mıntakalarda devam etmektedir.

Londra, 10 (A.A.) — Kore'de Yuki kasabasından Röytere bildirildiğine göre, muhasamat başladığından beri şimdiye kadar görülmemiş bir şiddette yapılan Sovyet bombardımanları, neticesinde Çankuftung köyü dün akşam yanmağa başlamıştır.

SOVYET TAYYARELERİNİN FAALİYETİ

Tokyo, 10 (A.A.) — Domei Ajansının bildirdiğine göre, bu sabah 14 Sovyet tayyaresi, Çankufeng ve Şatsaopingdeki Japon mevzilerine üç kere hücumda bulunmuş ve Sovyet topçusu da bu mevzileri durmadan dövmüştür.

Diğer taraftan Kore dahilinde bir yolcu treni bombardımana tâbi tutulmuş ve bu bombardıman mühim zayiata sebebiyet vermiştir. Harbiye nezaretinin bir tebliğinde bildirildiğine göre, birçok gayri muharip yolcu yaralanmıştır.

Korenin şimal kısmında yangın bombaları, birçok ormanlarda şiddetli yangınlar doğurmuştur.

Tokyo, 10 (A.A.) — Harbiye nezareti tebliğ ediyor:

Sovyetlerin Suiliufenge karşı icra etmiş oldukları taarruz tardedilmiştir. Şatsaopingin şimalinde kâin Yang - Kuang - Ping kasabası üç gündenberi Sovyetlerin işgali altında bulunmaktadır.

Tokyo, 10 (A.A.) — Domei Ajansından:

Kore cephesinden alınan haberlere göre Sovyet tayyareleri bugün öğleden sonra münaziifih mıntakalardaki Japon hatlarını bombardıman etmişlerdir. Bu tayyareler, Japonların tayyare dafii olan bataryaların şiddetli ateşine maruz kalmışlardır.

Domei Ajansı, Japon hükûmetinin münaziifih Şatsaoping mıntakasına 160 kilometre mesafede hududu geçmiş ve iki gün sonra kendilerine iki maktul verdirilmek suertiyle tardedilmiş olan on iki Sovyet neferinin Mançuri arazisine girmelerini, Moskovadaki sefiri marifetiyle, Sovyet hükûmeti nezdinde protesto etmiş olduğunu istihbaratına atfen bildirmektedir.

EL BOMBALARİLE HÜCUM

Tokyo, 20 (A.A.) — Harbiye nezaretinin bir tebliğinde deniliyor ki: Gece Sovyet kıtalarının el bombalarile yaptıkları şiddetli hücumlardan sonra, bu sabah saat 7 de Çankufeng'deki Japon ve Sovyet hatları, birbirlerine çok yakın bir mesafede bulunmaktadır. Japon kıtaları, mevzilerini muhafaza etmektedir.

Tokyo, 10 (A.A.) — Japonya hariciye nezareti namına söz söylemeğe salâhiyettar bir zat, Çankufeng hâdisesini halle memur edilen muhtelit komisyonun teşkilinde iki Sovyet, bir Japon ve bir Mançu delegesi bulunmasını Japonyanın kabule hazır olduğunu resmen teyit etmiştir.

JAPON HARP MECLİSİ TOPLANDI

Tokyo, 10 (A.A.) — Yüksek harp meclisinin bu sabah aktetmiş olduğu fevkalâde içtimaın ve evvelki gece askerî rüesa arasında aktedilmiş olan konferansın mevzuunu bilhassa Çankufeng hâdisesinin Çin seferi üzerinde icra edeceği akislere müteallik müzakerelerin teşkil etmiş olduğu zannedilmektedir.

Mançukoda ahval ve hâdisatın alacağı şekil her ne olursa olsun Hankeuye karşı girişilmiş taarruza devam edilmeğe karar verilmiş olduğu söylenmektedir.

Tokyo, 10 (A.A.) — Domei Ajansı bildiriyor:

Harbiye nazırı Genaral İtagaki, müstacel bir toplantıya çağırılan harp konseyi önünde, bu sabah saat 10 da Çin hâdiseleri ile Çankufenk hâdiselerinin son inkişafları hakkında izahat vermiştir. Bu toplantıya Prens Asaka ve Prens Kanin ile General Sugiyama, General Nişio ve harbiye nazır muavini de iştirak eylemiştir.

General İtagaki, bunu müteakıp, askerî harekât hakkında 24 generalin iştirak ettiği başka bir toplantıda da izahat vermiştir. Bu ikinci toplantıda halen Tokyoda bulunan Kvantung ordusu başkumandanı General Hişikari ve hususî konsey âzasından General Kauai de bulunmuştur.

Atatürke

Saffet Arıkanın çektiği telgraf

Kültür Bakanı Bay Saffet Arıkanın Büyük Şef Atatürke çektiği tazim telgrafı şudur:

K. Atatürk Reisicümhur
Dolmabahçe - İstanbul

Okuyup yazma bilmiyen vatandaş bırakmamak, tarihini ve tarihinde başardığı medeniyet önderliğini aşıladığımız asil Türk milletinin sizce en iyi bilinen zekâ ve kapasitesine hudutsuz inkişaf vermek iradesile Türklüğe hediye ettiğiniz harf inkılâbının onuncu yıldönümünü bugün kutlamakla mesuduz. Bu on yıllık en büyük eserden kutsal bir heyecan duyan ve Ulu Şefimiz başımızda olarak daha çok inkişaflı yıldönümlerile mutlanmak samimî dileğinde bulunan kültür ailesinin ve vatanın bir ferdi sıfatile Büyük Şefime en derin minnet duygularımı sunar, tazimle ellerinizden öperim.

Kültür Bakanı
Saffet Arıkan

Şükrü Kayanın teşekkürü

Ankara, 10 (A.A.) — Yurdun her tarafındaki parti ve halkevi teşkilâtından Parti Genel Sekreterliğine yeni Türk harflerinin kabulünün onuncu yıldönümü münasebetile tazim ve şükran telgrafları gelmiştir. Dahiliye Vekili ve Parti Genel Sekreteri Şükrü Kaya kendilerine aşağıdaki cevabı vermiştir:

Büyük Şefimiz Atatürkün yaptığı ve yarattığı inkılâplar arasında kültür yolunda da Türk milletinin inkişafı ve onun bir an önce en geniş bir ölçüde irfan nuruna kavuşması için vücuda getirdiği eserlerden biri olan harf değişiminin onuncu yıldönümü münasebetile gösterilen candan alâka ve duyguyu teşekkürle karşılar sevgi ve saygılarımı tekrarlarım.

Dahiliye Vekili
C. H. P. genel sekreteri
Ş. Kaya

Lord Runciman

Prağda görüşmelerine devam ediyor

Prağ, 10 (A.A.) — Dün saat 17 de Lord Runcimanın dairesine girmiş olan Alman Südet delegeleri saat 20 de otelden ayrılmışlardır.

Dünkü görüşmeye bizzat Lord Runciman da iştirak etmiştir.

Milliyetler meselesi görüşmelerinden ayrı olarak, Südet delegeleri, bir Heinleincinin bir sosyal demokrat tarafından öldürülmesile neticelenen Höhal hâdisesi ile alâkadar bir mektup tevdi etmişlerdir. Bu mektupta bu gibi hâdiselerin halen yapılmakta olan müzakereler için pek de iyi olmıyan bir gerginlik havası yaratabilecek mahiyeti üzerinde ısrar olunmaktadır.

Prag 10 (A.A.) — Lord Runcimanın genel sekreterliği, aşağıdaki tebliği neşretmiştir:

Lord Rünciman, bu sabah reisicümhur tarafından kabul edilmiştir. Lord, reisicümhur ile önümüzdeki müzakerelere müteallik meseleler hakkında görüşmüştür.

Başvekil, Lord Runcimanı bu akşam Petoda verilecek olan ziyafete davet etmiştir.

Prağ, 10 (A.A.) — Başvekil B. Hodza, saat 11 de B. Henlaynin murahhasları B. Künd ile B. Petri kabul etmiştir. Aralarındaki görüşme yarım saat kadar devam etmiştir.

Başvekil Südet mebuslarla milliyetler meseleleri hakkında ileride yapılacak olan müzakereleri görüşmüştür.

Polonyada yahudi aleyhtarlığı

Varşova, 10 (A.A.) — Polonyanın muhtelif mahallerinde yahudiler aleyhinde bir takım tedbirler ittihaz edilmiştir.

Bu cümleden olarak yukarı Silezyada kâin Şorzofta belediye parkının methaline (yahudilerin girmesi memnudur) lavhası asılmıştır.

Lükofta yine böyle bir lavha (mektep bahçesine yalnız Polonyalı çocuklar kabul edilir) demektedir.

Parlâmento azasından olan yahudiler, yakında bu bapta dahiliye nazırı nezdinde müdahalede bulunmak tasavvurundadırlar.

Şehrimizdeki dört zelzele

İstanbul, 10 (A.A.) — Bu gece, ayni merkezden gelen dört hafif zelzele kaydedilmiştir. Bunlardan nisbeten kuvvetli olanı saat 20 yi 30 dakika 6 saniye geçe olmuştur. Diğerleri sırasile saat 24 ü 38 dakika geçe, 4 ü 24 dakika geçe, 4 ü 1 dakika geçe vuku bulmuştur.

Zelzelenin merkez üstünün İstanbuldan 390 kilometre mesafede olduğu tahmin edilmektedir.

İzmitte yeni halkevi binası

İzmit, 10 (Telefonla) — İzmitte yeni halkevinin temel atma merasimi bugün büyük törenle yapıldı. Merasimde vali Hâmit Oskay, general Mürsel, amiral Fahri, mebuslar ve birçok davetliler ve halk bulundu.

Merasime istiklâl marşile başlandı. Vali bir nutuk söyliyerek halkevinin verimli mesaisini anlattı, İzmitlilerin Atatürke sevgi ve bağlılıklarını tebarüz ettirdi, ilk harcı koydu.

Davetliler zengin büfede izaz edildiler.

Dün müddeiumumiliğe bir müracaat yapıldı

Bankaya götürülen 100 bin lira ne oldu?

Sirkecide Hocapaşa caddesinde 9 numaralı evde oturan Zeliha isminde bir kadın dün sabah müddeiumumiliğe müracaat ederek, bir sene evvel ölen kocasının bir bankadaki 100 bin liradan fazla parasını aramaktadır.

Kocası sektei kalbden öldüğünden paranın hangi bankada olduğu bilinmemektedir. Bunun için kadın müddeiumumiliğe müracaat etmiştir.

Kendisile konuştuğumuz Zeliha bize şunları söyledi:

— Biz Bandırmalıyız. Kocam Hüseyin orada sarraflık yapardı. Servetini nakid olarak muhafaza ederdi. Kocamda kalb hastalığı vardı. Bunun için sık sık İstanbula gelmeğe başladı. Bu, böylece epi devam etti. Nihayet İstanbula yerleşmeğe karar verdik. Bu gün oturduğumuz evi aldık ve yerleştik. Kocam hastalığı yüzünden işe bakamıyordu. Nihayet parasile emlâk almağa ve kirasile geçinmeğe karar verdi. Ahbabları, parasını yanında taşımamasını, bir bankaya yatırmasını söylediler. Nihayet Beyoğlunda bir apartıman bulduk. Sahibile görüştük. Ertesi gün Pendiğe gittik, bir gece kaldık. İstanbula dönüyorduk. Kocam birdenbire kalb durmasından öldü. Kocamın üstünü aradılar. Benim aklıma bir şey gelmedi, Bana da bir şey söylemediler. Ben de birşey sormadım. Bir kaç gün sonra, aklım başıma geldi.

Kendi kendime yaptığım müracaatlara kulak asan olmadı. Param bitti. Nihayet müddeiumumiliğe müracaata karar verdim.

Kocam parasını hangi bankaya yatırdığını bana söylememişti.

Müddeiumumilik şehrimizdeki bütün bankalarda tahkikat yapacaktır. Eğer hakikaten para bankaya verilmiş se meydana çıkarılacağı zannedilmektedir.

Japonyaya bir nota verdik

(Üsta tarafı 1 incide)

Bu haberlere doğru nazariyle bakamadığını, zira Türkiyenin Sovyetlerle olan sıkı dostluk münasebatı malûm iken Türkiyenin bu yolda bir siyasî toplantı merkezi ittihaz edilmesi isabetli bir intihap teşkil etmiyeceğini ve gerek Sovyetler, gerek herhangi diğer dost bir memleket aleyhine Türk topraklarının faaliyet merkezi ittihaz edilmesini Cumhuriyet Hükûmetinin ne doğrudan doğruya, ne de zımnen terviç edemiyeceğini, iktısadî bir konferans için ise Türkiye hükûmetinin böyle bir konferans hakkında ne düşündüğünün nezaketen sorulması tabiî bulunduğuna göre, içtimaın bu ikinci tefsirini de varid görmediği ve ancak Japon büyük elçiliği tarafından ne resmî bir malûmata, ne de çıkan şayiaların tashih edildiğine dair bir habere destires olmadığı için düşüncelerini büyük elçiliğe bildirmek lüzumunu hissettiğini ilâve etmiştir.

Sir Persi Loren

(Usttarafı 7 incide)

reketlerini, büyük Türk inkılâbının kurtarıcı hamlelerini pek iyi anlamıştır. Denilebilir ki bu noktadan Sir Persi Loren âdeta bugünkü Türk milletinin ve Türkiye rejiminin bir aşığıdır. Sonra Yakın Şarkta bir Türk dostluğunun İngiliz imparatorluğu için haiz bulunduğu kıymeti ve ehemmiyeti de pek iyi takdir etmiştir. Onun için Sir Persi Loren memleketimize büyük elçi olarak geldiği gündenberi bütün gayretini Türk - İngiliz dostluğunun kuvvetlenmesine vermiştir.

Bir buçuk yıl evel Karabük demir ve çelik fabrikasının temeli atıldığı gün Sir Persi Loren de ingilizce bir nutuk söylemişti. Hatırımızda kaldığına göre, sayın elçi, türkçeye tercüme edilince coşkun alkışlarla karşılanan bu nutkunda şu sözleri söylemişti:

1 — Atatürkü ve Türk hükûmetini hiç bir millet İngiltere ve İngiliz milleti kadar takdir etmez.

2 — Türkler ile İngilizler tarihte luvayal dost ve müttefik olarak yanyana harp ettikleri gibi luvayal muhasım olarak da harp sahalarında karşılaşmışlardır.

Şimdi İngiliz büyük elçisinin bu sözlerine delil arayanlar varsa Karabük'de yükselmekte olan büyük fabrika binalarını ve daha doğrusu koca demir ve çelik fabrikası şehrini görebilirler. Halbuki Türk - İngiliz dostluğunun eseri yalnız Karabük demir ve çelik fabrikasına da münhasır kalmamıştır. Bundan sonra Türkiyenin kalkınma programını tahakkuk ettirmek üzere on altı milyon İngiliz liralık bir İngiliz kredisi de açılmıştır. Bu kredinin açılması için cereyan eden müzakereler esnasında Sir Persi Lorenin gene şahsî gayret ve himmetleri görülmüştür.

Sir Persi Loren gibi Türk - İngiliz dostluğunun kuruluşuna ve yükselişine hizmet eden diplomatların vicdanlarını memnun edecek bir nokta şudur ki bu dostluk iki memleket ve milletin karşılıklı refahı için olduğu kadar insanlığın da rahat ve saadeti için bugün kıymetli bir unsur olmuştur. Zira Türk - İngiliz dostluğu Akdenizde ve Yakın Şarkta sulhun dikkatli bir bekçisidir.

ASIM US

Mançoride

(Üst yanı 1 incide)

de Japonlardan tathir edilmiştir.

Lunghai hattında Kaifeng'in şarkında bulunan Lanfeng'de Japon kuvvetleri ciddî bir şekilde tehdit edilmektedir.

2 Ağustosta Lanfeng'de bulunan Japon kıtalarına yapılan bir baskın neticesinde Japonlar ağır zayiat vermişler ve mühim miktarda malzeme terketmişlerdir. Çin kuvvetleri ayni zamanda Kaifeng'i üst taraftan ihata eden sevkülceyş noktalarını da zaptetmişlerdir. Şimdi şehre hücum etmeğe hazırlanmaktadırlar.

Mektupcular arasında

Ankara, 10 (Telefonla) — Muş mektupçuluğuna Afyonkarahisar mektupçusu Aziz Üçok, Kars mektupçuluğuna Uluburlu kaymakamı Sadi Sevencan, Van mektupçuluğuna Ulukışla kaymakamı Faik Tunçakoğlu, Bitlis mektupçuluğuna Lâdik eski kaymakamı Osman Nuri Aslan, Hakkâri mektupçuluğuna Emirdağ kaymakamı Hüseyin tayin edilmişlerdir.

Cürüm eşyası hakkında bir tamim

Ankara, 10 (Telefonla) — Cürüm eşyası hakkında Adliye Vekâleti alâkadarlara şu tamimi göndermiştir :

"İnfaz için cümhuriyet müddeiumumiliklerine verilmekte olan ceza ilâmlarının bazılarında cürüm eşyasının müsaderesine veya sahibine iadesine dair bir kayıt bulunmadığı teftiş sırasında görülmüştür.

Bu hal cürüm eşyasının muntazaman Nuri Aslan, Akkâri mektupçuluğundan bundan sonra suç eşyasını ihtiva eden ceza davalarında esasla birlikte bu eşya hakkında da bir karar verilmesi lâzımdır.„

Giresun mebusları

Giresun mebusları Bay Hakkı Tarık Us, İsmail Sabuncu, Talât Umay bugün Karadenize gidecek Ege vapurile intihap dairelerini ziyarete gideceklerdir.

Korku Yatağı

Yazan: Edgar Vallas — Çeviren: H. M.

No.57

Cevap olarak Rider, kuyunun alt basamağına işaret etti. Grey hazırlandıktan sonra, Rider, kendisinden beklenmiyen bir kuvvetle onu yukarıya kaldırdı.

Arkasından da kendisi sıgrıyarak çıkmağa başladılar.

Çıkış, bir hayli endişeli oldu. Çünkü iki yandan taşlar topraklar dökülüyor, aşağıda uğultu ve gürültü devam ediyordu.

Kuyunun ağzına geldikleri zaman, Rider,bütün oradakilere, otele dönmelerini söyledi ve hatırına Olga gelerek onun nerede olduğunu sordu.

Bil Gordon cevap verdi:

— Otelde... Bundan başka sana memnun edici bir haber daha vereyim. Altın taşıyan kamyonu yakaladık. Kaçıran iki kişiden birinin adı Hotling idi. Ötekisi de bir papaz unvanı taşıyor. Kamyon, tam taş ocakları mıntakasındaki mağaraya yollanırken yakaladık.

Otelin büyük salonu polisler, hafiyeler ve askerlerle dolu idi. Olga, Daver'in yazıhanesine götürülmüştü. Orada kendisine üç kadın hizmetçi bakıyordu. Bu kadınlar, otelin asker ve polis tarafından işgali esnasında işlerini çevirmek için angaje edilmişti.

Olganın yüzünden ve vücudünden toz, toprak silinmişti.

Rider'in yüzüne, uzun bir zaman baktıktan sonra:

— Babamdan bir haber yok mu? diye sordu.

Rider, hemen hemen kaba denebilecek bir tavırla:

— Hayır.. dedi. Ve bana kalırsa, onun ölmüş bulunması senin için daha iyidir.

Kız başını salladı:

— Zaten öldü, dedi. Çünkü ben kaçarken, mağaranın ağzından düşen kayalardan birisinin motör üzerine düştüğünü görmüştüm.

Biraz düşündükten sonra yeisle:

— Fakat şimdi bana ne yapacaksınız acaba? Her halde tevkif etmeniz lâzım gelecek. Evet tevkif edeceksiniz. Çünkü bütün burada cereyan edenleri ben biliyordum ve sizi ölüme sevketmek istedim.

Rider soğukkanlılıkla:

— Evet, dedi. Hem de Benet sokağında değil mi? Ben o evin kapısının önünde duran yüzü boyalı kadının sen olduğunu derhal anlamıştım.

Kız, itiraz etmiyerek:

— Doğru, dedi. Fakat beni götürmeden evvel, kasada bulunan bazı kâğıtları almaklığıma müsaade etmenizi rica ederim. O kâğıtların zaten benden başka hiç kimse için bir kıymeti yoktur.

Rider, bu kâğıtların ne olduğunu merak ederek sordu:

Olga:

— Bir takım mektuplar, diye cevap verdi.

Kilitli bir yassı kutu içinde bulunuyor. O kutuyu Daver bile açmağa cesaret edememiştir. Bilmem anlatabiliyor muyum. Mister Rider... Ben, kocamla tanışmadan evvel, küçük bir aşk macerası geçirmiştim. Hulyalar içinde yaşayacak kadar masum ve bütün ümidile Allaha bağlı olduğu sıralarda genç kızın başından geçenlere benziyen temiz bir aşk macerası... Acaba kocam tevkif edildi mi?

Rider, bir lâhza durdu. Düşünüyordu. Sonra süratle karar verdi. Bu kız, ergeç Daverin ölüm haberini öğrenecekti. Onun için saklamakta bir mâna yoktu.

— Kocanız öldü, dedi.

Olganın gözleri büyümüştü:

— Yoksa babam onu?

— Evet, baban onu öldürdü galiba.. ve korkuyorum ki, ona da sebep olan benim. Ben Margriti bulmak üzere buraya tekrar geldiğim zaman, Daver'e gizlice evlenmiş olduğundan haberim olduğunu söylemiştim. Baban da bu odanın arkasındaki gizli geçitten bu sözleri işitmiş olsa gerek:

Kız hiçbir heyecan eseri göstermedi. Sadece:

— Anlıyorum, dedi. Muhakkak ki, onu babam öldürmüştür. Hakikati öğrenir öğrenmez onun bu cinayeti işliyeceğini biliyordum, zaten. Bu vaziyetten memnun olduğumu söylersem kim bilir benim ne kadar merhametsiz, kalpsiz bir insan olduğuma hükmedeceksiniz. Fakat inanın ki, hakikaten memnun değilim. Sadece kurtulduğumu hissediyorum. Siz o kutuyu bana getirir misiniz?

Olga, sözünün burasında elini, bluzunun göğsünden doğru içeriye soktu. Altın bir zincir çıkardı. Bu zincirin ucunda iki anahtar vardı.

Bu anahtarlardan büyük olanı merdivenin altındaki büyük kasanın anahtarıdır, dedi. Eğer mektupları görmek isterseniz, ben size gösteririm. Fakat göstermek de istemiyorum, doğrusu...

Bu sırada Rider, koridorda koşuşan bir takım ayak sesleri işitti. Kapı açıldı. Bir genç subay girerek:

— Pardon efendim, dedi. Yüzbaşı Merimen bu oteli terketmemiz lâzım geldiğini söylüyor. Ben bütün hizmetçileri çıkardım. Kendilerini alelâcele şehre gönderiyorum.

Rider, eğilerek, Olgayı oturduğu yerden kaldırdı ve subaya dönerek:

— Bu bayanı yanına al, beraberce götür ...

Sonra Olgaya dönerek:

— Ben sizin istediğiniz kutuyu alırım, dedi. Belki de, sizden onun içinde ne olduğunu öğrenmek talebinde bulunmam.

Ve subay kızı götürürken Rider ilâve etti:

— Zaten bugünlerde, genç âşıklara karşı kalbim yumuşak.. İşte, ihtiyar bir âşığın gençliğe yapabileceği iyilik budur...

Rider'in sesi, çatallaşmıştı. Yüzünde öyle bir ifade vardı ki, gözlerine yaşlar getiriyordu.

Olga, fısıldar gibi bir sesle:

— Yoksa, dedi. Siz Mis Margriti mi?...

Ve cevabını almadan evvel,hakikaten böyle olduğunu hissetti.

Gençliği gitmiş olduğu halde, kalbinde hâlâ gençlik kıvılcımları yanan bu garip adamı, bu facia, şayanı dikkat bir azamet ve vekar içinde gösteriyordu. Kocaman fakat hassas eli, genç kızın omuzu üzerine düştü:

— Git, azizim, diyordu. Git. Ben elimden gelen yardımı sana yapacağım. Belki de senin uğrıyacağın bedbahtlıklardan bir çoğunun önüne geçebilirim.

(Arkası var)

Maarif müdürü olacak ispekterler

Kültür Bakanlığı önümüzdeki ders senesi başından itibaren muhtelif maarif müdürlükleri arasında yeni tayinler yapacaktır. Bu arada İstanbul ilk tedrisat ispekterlerinden beş kişi Anadolu vilâyetlerine gönderilecektir.

Anadolu vilâyetlerine maarif müdürü olarak gitmesi ihtimal dahilinde görülen ispekterler arasında Mehmet Ali Pamir, Hürrem Arman, Muvaffak Uyanık, Recep Çekiç, Mansur Tokin, Bedri Akalın ve Şinasinin isimleri zikredilmektedir.

Selânik anlaşmasında Türkiyenin rolü

Avrupa matbuatında yeni bir sulh âmili olarak karşılandı

Balkan antantı devletleri ile Bulgaristan arasındaki Selânik anlaşması Avrupa matbuatında yeni bir sulh âmili olarak karşılanmıştır. Bu arada Türkiyenin, bu anlaşmaya önayak olarak, sulh sahasında yeni bir zafer kazandığı işaret olunmuştur.

Fransızca "Jurnal,, gazetesinde, bir haftalık siyaseti gözden geçiren Sen Bris de bu hususta şunları yazıyor:

"Bu anlaşma şunu isbat ediyor ki harpten zarar görmüş olan küçük devletler yeni ihtilâflardan kaçınmanın en iyi çaresini akıllıca bir beraberlikte buluyorlar. Bu, ayni zamanda, İngilterenin, askerî kuvvetini arttırarak Fransa ile dostluğunu kuvvetlendirmesi ve Orta Avrupada azimkâr bir teşebbüse girişerek daha fazla nüfuz kazandığını da gösteren bir delildir.

Bulgaristan ile Balkan antantı arasındaki bu yakınlaşmaya, İngilterenin şarkta tekrar sadık yardımcıları haline giren Türklerin önayak olduğunu söylemiyorlar mı?

Halbuki, Türkiye daha evvel de çok mühim bir mükâfat kazanmıştır. Türk - Fransız anlaşması imza edilir edilmez, İskenderun meselesinin Türk milliyetçilerinin arzularına muvafık bir şekilde neticeye bağlanacağı muhakkaktı. Bu tahminde aldanılmadığı da çok geçmeden anlaşıldı.

Seçim listelerine kayıt muameleleri geçenlerde nihayete erdi. Bu işte, Türk askerlerinin bulunması büyük bir rol oynamıştır. Milletler Cemiyeti komisyonunun nezareti altında, seçimlerde Türklerin kazandığı rey yüzde 46 nisbetinde iken, bugün bu nisbet yüzde 63 e çıkmıştır.

Bu netice de Fransız hükûmet adamlarının Türklere daha evvelden vaadettikleri nisbeti teyit etmektedir. Fransız siyasetinin realist olmasından hiç bir an şikâyet edemeyiz.

B. Metaksas ve Köse İvanof imza merasiminde

Türk harfleriile on yıllık gazete sergisi

Harf inkılâbının onuncu yıldönümü dolayısiyle Fatih Halkevinde son on yıl içinde yurdun her tarafında Türk harfleriyle çıkan gazetelerden mürekkep bir sergi açılacaktır. Grafik ve istatistik esasına dayanan teknik bir şekil ve dekorasyonda hazırlanan (Türk harfleriyle 10 yıllık gazeteler sergisi) Evin büyük salonlarında hazırlanmaktadır. Son on yıl zarfında Türkiyenin her tarafında velev bir nüsha bile olsa çıkan gazetelerin hepsinin teşhir edilebileceği bu sergi harf inkılâbında en mühim vazifeyi almış ve başarmış olan Türk gazeteciliğinin 10 yıllık tarihi olacaktır.

10 yıl içinde çıkan ve sergide yer alacak gazetelerin başlıklarının fotoğraflarından ve çıktıkları yer ile kısa tarihlerinden bahsedecek ve 10 bin nüsha basılarak dağıtılacak (10 yıllık gazeteler sergisi broşürü)) de hazırlanmaktadır.

Köstence fenerini gezmeğe gidenler

Romanya güzellik Kraliçesinin cesedile karşılaştılar

Köstence sakinleri, güzel havalarda motörlere binerek oradaki fenere giderler. Bilhassa pazar günleri, Romanya sahillerinde gezinti yapanlar, geceleri Karadenizin sularını aydınlatan bu fenere uğrarlar.

Şu günlerde böyle motörle gezinti yapanlardan bir kafile, nahoş bir macera geçirmiştir.

Sevişen altı çift, büyük bir motörbot tutmuşlar, neşe ve nüktelerle dolu sohbetler ederek, Köstence feneri irtikametinde gezintiye çıkmışlardır. Lâkin, bir denbire donakalmışlar, gözlerini Karadenizin dalğalarına dikmişlerdir.

Motörbotun önüne çıkan bir cesed, mavi-beyaz çizgili esvap giymiş, başında çiçeklerle süslü şapka ve sağ elinin orta parmağında elmas bir yüzük bulunan bir kızın cesedi..

Motör durdurulmuş,cesed içeriye alınmış ve bunun 16 yaşındaki güzellik kraliçesi Mariya Steanunun cesedi olduğu anlaşılmıştır. Bu kızcağız; 17 tem muzdanberi boşuna aranıyordu. Kendisi Karadenizin üstünde bir hava uçuşuna heveslenmiş, tayyare kazaya uğrıyarak, denize düşmüş ve pilotla kız, boğulmuşlardır.

Pilotun cesedi derhal bulunmuş, Mariyanınki bulunamamıştı. Cesedi yolcu lardan ikisinin yardımı ile denizden alan motörcü, neşeleri kaçan yolcuların da tenezzühü yarıda bırakmağı muvafık görmeleri üzerine, derhal geriye dönmek üzere harekete geçmiştir. Yolcular, hele motörde cesedle tenezzühe devam etmeği hiç uğurlu saymıyarak, biran evvel gerisin geri dönmek istiyorlardı.

Motörcü fenerin yanından geçerken fener bekçisine seslenmiş, polise haber vermesini tenbih etmiştir. Karaya yanaşılınca, gezintiye çıkanlar, motörden çıkıp, uzaklaşmışlar, motör polisin gösterdiği yere bağlamıştır.

Şimdi bütün Köstencede, güzellik kraliçesinin ölümü ile beraber, bu fener gezintisine çıkanların maceraları konuşulmaktadır.

Görüp düşündükçe:

Yabancı hayranlıklar

YAZAN: S. Gezgin

"Tayms,, Türkiye için bir fevkalâde nüsha çıkardı. Yurdumuzun kavuştuğu yükseklikleri, bizden olmıyanların övmesi, ruhlarda bambaşka izler bırakıyor. Çünkü bu şahitliği, herhangi hesaplı bir iş, bir yaranma hevesi saymağa imkân yoktur. Bu hareket, güzele, iyiye, mükemmele vurgun insanlığın şuursuz bir hamlesi, gönüllerde apansız doğan bir hayranlığın sesidir.

Tayms, gerçi, Türk sınırları içinde başarılan geniş kalkınmanın her parçası üstünde ayrı ayrı durmuyor. Çünkü böyle bir duruş için gazete değil, ciltlerle kitap ister. Fakat dokunduğu noktaları, gören, anlayan hattâ sezen kaplayıcı bir gözle seçmiş. İnkılâbımızın can damarlarına parmağını koymuş, nabzını dinlemiştir.

Yaradılıştan cesur Türkün coşkun atılganlığını, İngilizler, artık tarihten öğrenmiyorlar. Kırım muharebesinde, dost, Çanakkalede, Filistinde düşman gözile tâ içine baktıkları yüreklerimizi yakından gördüler. Türkün dost iken de, düşman iken de beğenilecek bir varlık olduğuna inandılar. İngilizlerde hakikî değerleri görüp göstermekten çekinmiyen metrlik millî bir meziyettir.

Türk inkılâbına başlı başına nüsha ayıran, bunu en büyük gazetesile yapanlar, bu mert ahlâkın bir kere daha belirmesine de hizmet etmiş oldular.

Eğer aldanmıyorsam, İngiliz basını bu derecede coşkun bir alkışını, şimdiye kadar hiçbir millet hakkında harcamamışlardır. "Abdülhamit,, çağında "Gülhane Hattı,, nin ana çizgilerini neşrettikleri vakit bile bir hususî nüsha çıkarmadılar. Hem Reşit Paşayı çok sevdikleri ve bu güzel haberi ondan aldıkları halde..

Ingiliz sefirinin, Türk siyasetini tahlil eden yazısı, bu nüsha içinde, ayrıca bir kıymettir. Bunda "Kemalizm,, in yeni, eski devlet rejimlerinden ayrılan hususiyetlerine ne güzel işaretler var!..

Atatürkümüzü, askerî bir deha ve ondan daha büyük bir devlet adamı diye tavsif edenler, yalnız yarattığı eserlerden ilham almışlardır.

Tayms, şimdiye kadar hiçbir ülkede, hiçbir adam bu kadar büyük bir değişme yapamadı, demekte haklıdır. Dünyadaki meşhur inkılâpların herbiri, birçok adamın omuzlarına yüklenmişti. "İnkılâbı Kebir,, in patlaması için on sekizinci asrın son yarısını, dolduran büyük zekâların çalışmaları lâzımgeldi. Rus devriminin de hemen hemen yüz senelik bir hazırlık tarihi vardı.

Bizimkinin bunlardan ayrılan kendine benzeyişi göze çarpar. Bir memlekette bizim başardığımız inkılâbın doğması için o topraklar üstünde bir "Vaşington,, bir "Luter,, , bir 'Kalven,, , bir "Kromvel,, , bir "Petro,, nun hepbirden elele çalışması lâzımdır. Yabancıların hayranlığı işte bu fevkalâdelikten ileri geliyor.

Hergün bir fıkra:

Zeytin dalı getiren güvercin

Tarih hocası talebesine sordu:

— Nuhun gemisine zeytin dalını getiren güvercin erkek mi idi yoksa dişi mi?

Talebe biraz düşündükten sonra cevap verdi:

— Mutlaka erkek idi!..

— Sebep?.

— Çünkü dişi olsaydı gemiye gelinceye kadar ağzını kapalı tutamazdı.

30 liraya satılan zavallı güvey!

Viyanalı bir yahudi kadın

Servetini kurtarmak için imam nikâhı ile gelin oldu!

Bugünlerde Saraybosnada büyük bir hâdise çalkalanmaktadır. Bu telâş ve hayretin sebebi, Viyananın genç, güzel ve çok zengin kadınlarından Madam Karolina Fridbergin, Saraybosnalı çok fakir ve genç bir müvezzi olan Mustafa Nuhiç ile evleneceği haberidir.

İlk anda, genç kadının bu hareketinin eksantrik ve maceraperest olmasından ileri geldiği tahmin edilmekteydi. Bir çokları da, ortada büyük bir aşk macerası olduğunu iddia etmişti.

Fakat, güzel Madamla Mustafanın arasında bir romantik aşk olmadığı çabucak meydana çıkmıştı. Hakikaten bu vakada zerre kadar aşk yoktur. Bütün bu macerada menfur bir menfaat yahut da daha doğrusu bir "spekülâsyon,, vardır.

Avusturyadaki yeni idare, oradaki yahudileri fena bir vaziyete düşürmüştür. Herkes bir çaresini bulmaya bakıyordu. Yahudilerin Viyanadan kovulacağı şayiası günden güne artarken, Karolinanın da telâş ve korkusu günden güne artıyordu. Telâşı da yerinde idi. Zira muntazam bir gelir teşkil eden serveti büyük bir tehlikedeydi.

Ne yapıp yapmalı serveti mutlaka kurtarmalıdır. Karolinanın birçok ırkdaşlarının yaptığı gibi, servetlerini Avusturyada bırakıp kaçmak işine hiç gelmiyordu. Diğerlerinin yaptığı gibi, yani servetini ister meşru ister gayrimeşru bir şekilde Avusturyadan çıkarmak çaresini arıyordu.

Fakat mallarını gayrimeşru olarak memleketten çıkarmak çok zor, çok tehlikeli bir iştir.

Kurtuluş çaresi ararken, Saraybosnada yaşıyan zengin bir akrabasına da başvurmuştu. Onlara bütün vaziyetini mektupla anlatmıştı.

Saraybosnadan gelen cevap gayet meraklıydı. Saraybosnanın en zengin tüccarlarından olan eniştesi şu çareyi teklif etmişti: Viyanadaki yengesine, kocasından ayrılmasını ve ona yeni bir nikâh kıymak için vekâletnamesini yollamasını tavsiye etmişti. Kendisi de ona münasip bir koca bulacaktı. Bu vesile ile, genç Viyanalının eniştesi, yengesine yazdığı mektupta Avusturyadan serbest çıkmak ve ayni zamanda büyük servetini kurtarmak için bu nikâhın yegâne bir çare olduğunu ileri sürmüştü.

Genç kadın, hiç tereddüt etmeden kocasından hemen ayrılmıştı. Kocası, Viyana üniversite talebesinden Henrik Libermandı. Kadın ondan ayrılır ayrılmaz boşanma kararını ve yeni nikâh için lâzım olan vekâletnameyi hemen Yugoslavyadaki eniştesine ve onun avukatına göndermişti.

Eniştesi bu vesikaları aldığı zaman hemen yengesine münasip bir koca aramağa koyuldu. Aradığı adam, öyle biri olmalıydı ki, bir mükâfat mukabilinde yengesi ile evlenecek, ve onların istediği zaman onu gene boşayacaktı. Maksatları yalnız adamın isminden istifade ederek kadının servetini kurtarmaktı.

Saraybosnadaki yahudi işini tamamile ticarete bindirmiş ve bu işi en ucuza yapacak olanı seçmişti. Mustafa Nuhiç gayet fakir bir müvezzi olduğu için çok düşünmemiş ve güzel madamla muvakkat bir zaman bile olsa evlenmeğe karar vermişti.

Bu nikâhı kıymak için Yugoslavyada halihazırda mevcut olan şeriat nikâh kanunu ona esasen bir müşkülât çıkarmıyacaktı. Bu şeriat kanununa göre, ufak bir muamele vasıtasile madamı kolay boşayabilecekti. Ayni zamanda bu kanuna göre gelini bir vekil de temsil edebilir, böylece nikâh için hiç bir mani yoktu.

İşte bu garip nikâh bugünlerde Saraybosnada şeriat kadısı B. Vatrenyak tarafından kıyılmıştır.

Mustafa Nuhiç o gün gelinin avukatı ile şeriat kadısına gitmiş, hiç görmediği Viyanalı güzel ile evlenmek için onun müsaadesini almıştı. Diğer taraftan Karolina Fridbergin avukatı kadının nikâh için gönderdiği vekâletnameyi vermişti. Her iki taraftan muamele yapılmış ve genç Saraybosnalı ile güzel Viyanalı arasındaki nikâh kıyılmıştı.

Bu nikâhla kurnaz yahudi otomatik surette Yugoslav tabasına geçmiş ve Yugoslavyaya gelmek için bütün hakları kazanmıştı. Nikâh kıyılırken mühr imüeccel 1000 dinar (30 lira) olarak kaydedilmişti. Bu parayı genç yahudi karısı yeni kocasından ayrılırsa ona vermeğe mecburdur.

Zavallı fakir Mustafa, çok zengin olan yahudi karısının servetini kurtarmak için, hakikaten çok ucuz bir vasıta olmuştu.

Kadın henüz Viyanadadır. Mustafa onu almak üzere Avusturyaya gidecektir. Bunun için yeni güveylik elbiseler yapınmakta ve balayı seyahatine hazırlanmaktadır.

KURUN

ABONE TARİFESİ

	Memleket içinde	Memleket dışında
Aylık	95	155 Krş.
3 aylık	260	425 "
6 aylık	475	820 "
Yıllık	900	1600 "

Tarifesinden Balkan Birliği için ayda otuz kuruş düşülür. Posta birliğine girmiyen yerlere ayda yetmiş beşer kuruş zammedilir.

Abone kaydını bildiren mektup ve telgraf ücretini, abone parasının posta veya banka ile yollama ücretini idare kendi üzerine alır.

Türkiyenin her posta merkezinde KURUN'a abone yazılır.

Adres değiştirme ücreti 25 kuruştur.

TAKVIM

11 Ağustos - 12 Ağustos
Perşembe Cuma
8 nci ay - Gün 31

Cem.ahir 1357	15	16
Rumî Tem.1353	27	28
Hızır günü	98	99
Gün doğuşu	3 05	3 06
Gün batışı	19 15	19 14
Sabah namazı	3 32	3 22
öğle "	12 19	12 19
ikindi "	16 12	16 12
Akşam "	19 20	19 20
Yatsı "	21 02	21 02
imsak	3 07	3 02

SPOR

Festival münasebetile

Hangi futbol takımlarının geleceği belli oldu

Festival münasebetile yapılacak spor müsabakalarından futbol maçları için şehrimizin Galatasaray - Güneş muhteliti ile Fener - Beşiktaş karışığı için bir ecnebi takım getirilmesi kararlaştırılmıştı.

Festival spor komitesi ilk olarak Mısır muhtelitini davet etmiş menfi cevap alınca da Çeklerin meşhur Slavyasına ve ayni zamanda İtalyan şampiyonu Ambrosiano takımına müracaat etmişti.

Bu iki tanınmış ecnebi klüp de merkezî Avrupa kupası müsabakalarına girdikleri için İstanbula gelemiyeceklerini bildirdiler.

Bunun üzerine Yunanistan şampiyonu Olempiyakosla festival spor komitesi mutabık kaldılar. Komşu memleket sporcularının dört müsabaka yapmak üzere şehrimize gelmesi takarrür etti.

Olempiyakos ile mukavele yapıldığı gün, Mısırın en kuvvetli klüplerinden Nasyonal, Türkiyeye gelmek istediğini bildirdi. Bu sıralarda Slavyanın da festival maçlarına iştirak edeceği şayi oldu.

Dört tarafa başvuran ve ancak bir Olempiyakos takımını bağlayabilen festival komitesi bu vaziyette üç ecnebi takımını da davet etmiş bulunuyordu.

Gerek Mısırın Nasyonalinden gerek se Yunanistanın Olempiyakosundan kat kat kuvvetli olan Slavya takımı hakkında her gün bir başka haber alınırken nihayet dün bu Çek klübün - den son ve kati cevap da geldi; "Slav yalılar orta Avrupa kupası finalini oynıyacakları,, için memleketimize gelemiyeceklerini bildirmektedirler.

Şimdi son vaziyet şudur: Olempiyakos ile mutabık kalınmıştır; başka her hangi bir takım gelse bile Yunanistan şampiyonu da şehrimizde bulunacaktır.

Mısırın Nasyonal klübünün müsait şartları komite tarafından kabul edilecek haldedir. Şu halde festival futbol maçları bir Mısır ve bir Yunan klübile Galatasaray — Güneş karışığı ve Fener — Beşiktaş muhteliti arasında olacaktır.

Festival

Spor müsabakaları

Taksim stadında yapılamıyor

Festival spor komitesi, yapılacak spor müsabakaları için Taksim stadyomu ile yaptığı anlaşmada bu maçların kapı hasılatının yüzde onunu stad idaresine terkedecekti.

Komite evvelce verilen bu karardan şimdi sarfınazar etmiş ve stad hissesini hasılatı safiyeden ayıracağını bildirmiştir.

Hattâ geçen pazar yapılan güreşlerin de safî hasılatının yüzde onu stada verilmiştir.

Stad müdüriyeti, bu vaziyet karşısında sahayı festival müsabakalarına vermemeğe karar vermiştir.

Bu vaziyet karşısında gerek profesyonel güreşlerin gerekse amatör Macar güreş ekibinin ve İstanbul muhteliti ile ecnebi takımlar arasında yapılacak karşılaşmaların hangi sahada olacağı meçhuldür.

Ankara antrenör kursunda nasıl çalışıldı?

Türk spor kurumu tarafından kurulan ve bündan beş ay evvel tedrisata başlıyan antrenör kursuna devam edenlerin, geçen hafta imtihanlarını vererek antrenörlük ehliyetini iktisap ettiklerini yazmıştık.

Nazarî olarak: İnsan vücudu, hareket fiziyolojisi, spor tarihi, saha ve malzeme bilgisi, teşkilât ve idare, futbolun faydaları umumî kaideleri, atletizmin umumî faydaları, amelî olarak da: Spor masajı futbol antrenman usulleri ve teknik tatbikat, atletizm antrenman usulleri ve teknik tatbikat, muhtelif top vuruşları: hendbol, basketbol, voleybol ve saire, yüzme usulleri tatbikatı,

Derslerine (günde 6 saat) devam eden 18 namzete nazarî dersleri; Gazi Beden Terbiyesi enstitüsü muallimleri ile Hıfzıssıhha enstitüsünden bir doktor tarafından verilmiş; amelilerden ise, futbolü; Viyanadan gelen iki mütehassıs antrenör, atletizmi: Macaristan yüksek beden terbiyesi mektebinden mezun bir antrenör, oyunları ve yüzmeleri de yine ecnebi bir hoca tarafından verilmişti.

Yukarıdaki fotoğraflarda: kursu bitirenlerin muhtelif idmanları yaparken göstermektedir.

Yüzme havuzlarında

Su temiz midir, pis midir?

Yapılan tahliller çok garip neticeler vermektedir

Ankarada çıkan resmî spor mecmuası T. S. K. dergisinin son nüshasında doktor Galip Ata, yüzme havuzları hakkında çok enteresan bir makale neşretmiştir.

Sayın doktorun bu yazısını aynen alıyoruz:

İnsanlar eskiden çokça yürürlerken suda yüzmek az hatıra gelirdi. Deniz kenarındaki şehirlerin halkı arasında bile hiç yüzme bilmiyenler, hattâ denize hiç girmemiş olanlar pek çok bulunurdu. (İnanmazsanız İstanbulluların biraz yaşlılarına sorunuz). Şehirlerde yürümek fırsatı azaldığından beri yüzmeyi öğrenmek bir medeniyet ihtiyacı oldu.

Deniz kenarındaki şehirler, kışın ılık sulu havuz aramazlarsa yazın bu ihtiyacı denizde kolayca temin ediyorlar. Deniz kenarında bulunmıyan şehirler de büyük yüzme havuzları yaptırmaya mecbur oluyorlar. Yazın soğuk suda serinlemek, kışın da ılık su içinde ısınmak için pek iyi bir icad.

Sağlık bakımından, yüzme havuzlarıyanlar da orada güzelleri görerek sağlığı korumak için iki katlı bir iyiliktir: Bir taraftan su, bir taraftan

(Devamı 10 uncu sayfada)

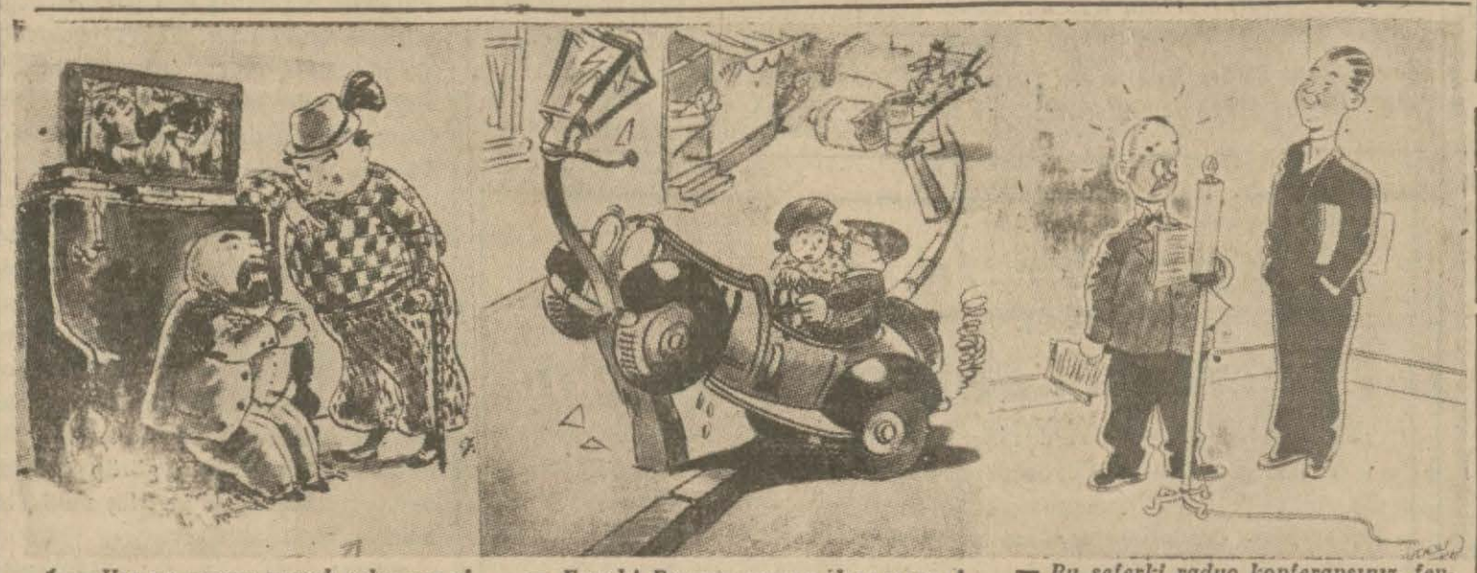

1 — Her ne zaman yemek salonuna girersem, sizi tabüreya oturmuş görüyorum; halbuki çaldığınızı hiç görmedim!

— Ben, piyano çalamam, ki; piyano iskemlesine, başkası buraya oturup da çalmasın, diye ilişiyorum.

— Eyvah! Boyuna çarpıp duruyorsun! Ben ineceğim!

— Our şey değil! Halbuki golf oynarken, hiç rastgetiremiyor, oyunu boyuna kaybediyorum!

— Bu seferki radyo konferansınız, fevkalâde idi doğrusu!

— Öye, değil mi? Gerçi bir parça uzundu, ama zararı yok!

— Elbette, elbette! Ne zararı olacak? Bir çeyrek saattir mikrofonu kapatmış bulunuyoruz!

öğretmenlerin Edirne tenezzühü

Çok misafirperver bir şehir

Generâl Kâzım Dirik araba bulamıyan öğretmenleri otomobillerine buyur etti

Öğretmenler Edirne istasyonunda

İstanbul öğretmenleri için Kültür Direktörlüğünün tertip ettiği Edirne gezisine iştirak etmek üzere sabah saat sekizde Sirkeci garında bulunuyoruz.

İlerde büyük bir kütle göze çarpıyor. Bunların konuşmalarından öğretmen oldukları anlaşılıyor. Posta treninden ayrılan iki hususî vagon yolcuları az sonra almağa başlıyacak, şişeler, çantalar ve muhtelif yolculuk eşyaları pencerelerden içeriye, daha evvel yer kapmak maksadile giren arkadaşlara veriliyor.

Saat 8,30.. Trenin kalkmasına kısa bir zaman kaldı. Kafile başkanı ispekter Nurettin vagonları kontrol ediyor. İspekter Muslihittin Okyay, elinde büyük bir damacana olduğu halde koşuyor. Yanındakine lâf anlatmaktan geri kalmıyordu:

— İşte tren yolculuğunun en mühim ihtiyacı bu.. Herkes yanarken sen buzlu su içeceksin!

Öğretmenler ispekterin koca damacanasına ve bunu getirmek için ettiği zahmete gülüyorlar. Fakat bir kısmı da tren yolculuğunda içecek su yun ehemmiyetini ve bahusus bu sıcak mevsimdeki büyük değerini bildiklerinden suyu hürmetle selâmlıyorlar, ilerde su alabilmek için de ispekteri pohpohluyorlar:

— Yaşa Muslihittin Okyay, var ol.. Saat 8.50 Hareket ediyoruz.

* * *

Her kompartman bir âlem. Eline mandolini veya cümbüşü alan öğretmen arkadaşlarile birlikte şarkı söylüyor, muhtelif oyunlar tertip ediyorlar, biri diğerine şarkı söylemek için yalvarıyor. Arkadaşlarından da yardım istiyor ve:

— Sesi pek de güzeldir, hani bir söylerse.. O söylediği vakit bütün Çamlıca yerinden oynar!

Diğeri bu söze menun olmakla beraber hafif tertip kızıyor ve biraz daha nazlandıktan sonra şarkısına başlıyor...

Sağdaki kompartmanda köşede büyük bir yeri kapan Mansur Tekin oturduğu yerden, Divan edebiyatından tut da yakın zaman edebiyatına kadar bütün edebî devirlere ait konferanslar vermekle meşgul..

Muslihittin Okyayın oturduğu kompartmanın önünden geçenler ve yolun yarısına gelindiği için damacaya hasretle bakanlar çok! Malûm ya.. Su meselesi.. İspekteri kafese koymak, biraz su koparmak için onun bu değerli buluşunu alkışlıyanlar takdir edenlerin bini bir para...

Az sonra elinde mandolin takımı olduğu halde bir kafile kompartmanın önünde durdu. Hep bir ağızdan şarkı söylemeğe başladılar:

Aman Muslihittin, canım Muslihittin

Bir parçacık su Muslihittin

O, bunları hiç dinlemiyor. Ne olur, ne olmaz, diye damacanayı sıkı sıkı tutmuş yapılacak bütün taarruzlara silâhlanmış bir vaziyette!

Günün en sıcak saatleri böyle geçiyor. Bir aralık huduttayız! Hudut nöbetçisi Mehmetçik heykel gibi dimdik duruyor. O duruşun ifade ettiği yüksek varlık sürekli ve şiddetli alkışlarla karşılanıyor.

Öğretmenler Edirnede

Vakit artık tam mânasile ilerlemiş.. İstasyonların birinden Edirne ilbayı misafirlere iltihak ediyor ve onlarla birlikte Edirneye doğru yol alıyor...

Karaağaç istasyonunda tren dur -

(Devamı 10 uncu sayfada)

Festival eğlenceleri

Üç günlük programda neler var?

Festival eğlenceleri büyük muvaffakıyetle devam ediyor. Bu akşam 21,5 da Gülhane parkında Halk operetı tarafından (Leblebici Horhor) opereti oynanacaktır.

Yarın gündüz Dağcılık klübünde tenis seçme müsabakaları başlıyacak, gece Caddebostanında Plâj gazinosunda Şehir tiyatrosu artistleri tarafından (Yumurcak) piyesi oynanacaktır.

Cumartesi günü saat 18 de Şehir bandosu Taksim meydanında, İtfaiye bandosu Fatih parkında konser vereceklerdir. Dağcılık klübünde tenis maçlarının finali yapılacaktır. Pazar günü Taksim stadyomunda saat 16 da profesyonel güreş müsabakaları yapılacaktır. Tekirdağlı Hüseyin ile Cak Şeri güreşecektir. Sabahleyin saat onda Modada kürek, yelken, yüzme teşvik müsabakaları vardır.

15 Ağustos pazartesi günü Beyazıt meydanında saat 21,5 da Eminönü Halkevi temsil şubesi tarafından (Kibarlık budalası) piyesi oynanacaktır.

Yüksek iktısat ve ticaret mektebi mezunlarına

Her sene olduğu gibi bu sene de mektepten mezun olan arkadaşlarımız şerefine 12—8—38 tarihine rastlıyan cuma günü akşamı saat 21 de Suadiye plâj gazinosunda verilecek şölene şeref verecek arkadaşların davetiyelerini almak için bu gün saat 17—18 arasında cemiyete gelmeleri rica olunur.

Yüksek İktisat ve Ticaret mektebi Mezunlar Cemiyeti İstanbul Şubesi

Pendik kampı

Kültür direktörü Tevfik ve kültür bakanlığı sıhhat ispekteri Celâl dün Pendikteki opera okulu kampını teftiş etmişlerdir. Kampın çalışma durumu etrafında alâkadarlardan izahat alınmıştır.

Yeni seyyahlar

Dün sabah şehrimize Köstence vapuriyle 800 seyyah gelmiş, durmadan Bursaya geçmişlerdir.

Rus edibi Tolstoy

Eserlerini nasıl yazmıştır?

Büyük edibin işlediği iki günah, iki büyk ve ölmez eserin yaratılmasına sebep olmuştur

Tolstoy

Tolstoy dostlarile konuşurken edip olmadığını söylermiş. Kendisini sevenlerden Rusanofa bir gün şöyle demiştir:

"Turgenef ve Puşkin ediptir. Gonçarof ise Türgeneften daha büyük ediptir. Lermontof ile bense katiyen edip değiliz.„

Tolstoy, profesyonel yazıcılıktan vazgeçtiğini söylemesine rağmen, profesyonel bir edebiyatçı olmaktan hiç bir zaman kurtulamamıştır. Gazetelere sipariş üzerine yazı yazmış ve 80 yaşına kadar yazılarından alacağı ücrete yabancı kalamamıştır.

(Rus gazetesi)nde tefrika edilen (Harp ve sulh) eseri için bu gazetenin muharrir muavini Lubumef ile uzun uzadıya pazarlığa girişmiştir. Pazarlık hakkında karısına yazdığı bir mektubunda Tolstoy, şunları söylüyor:

"Tam iki saat pazarlıktan sonra o, yaprağına 50 ruble teklif ederken profesörce geniş, geniş gülüyordu. Ben sözümde sebat ederek başka cevap vermesini istedim..

Gazeteler satın alacağı yazılar için daima bir tarih tayinini ister. Tolstoy, için bu türlü şartlar altına girmek çok ağır gelmişse de ister, istemez, kabul etmek mecburiyet karşısında kalmıştır. Meydana getireceği her eser üzerinde muharrir, çok büyük emek ve zaman sarfetmiştir. Bir kitap yazıp bitirdikten sonra 7, 8, hattâ on kere retuştan geçirerek tashihler ve ilâveler yapmıştır. (Basubadelmevt) eserini 700 yaprak üzerine yazmış, aradan bir müddet geçtikten sonra eserinin bir çok yerlerini çizmiş, bazı yaprakları yırtarak yeniden ilâveler yapmıştır. Hattâ eserin kahramanları arasına yeni kahramanlar ilâve ederek bazılarının isimlerini de değiştirmiştir.

Bir eseri yazıp bitirdikten sonra birkaç gün bir tarafa atar, unutur gibi yapar. Tekrar (tetkik) edermiş. Bu tetkik işinden sonra kötü bir yeise düşerek gayri memnun insanlar gibi ıztırap içinde kıvranıp durur.muş. Anna Karenina eserinin tashih müsveddelerini gözden geçirirken bermutat bu türlü bir yeisin içine düşmüş ve Strahofa gönderdiği bir mektupta şunları yazmıştır:

"Kendi yazdıklarımın ben düşmanıyım. Bütün tashih müsveddeleri üzerinde yeniden çalışmak icap ediyor. Tabedilen bütün kısımların benim olmadığını ilân etmek istiyorum. Kabahatliyim, istikbalde bu kabahatlerden kurtulmağa çalışacağım.„

Kraytserova Sonata eseri 7 kere tashih ve ilâve görmüştür. Bu eserin müsveddeleri üzerindeki Tolstoyun tashihleri pek çok değildir. Hatıralarında bu eseri hakkında, "eseri okudum, fazla tashih yapmak istemedim„ cümlesini kaydetmişse de aradan birkaç sene geçtikten sonra yine hatıra defterinin bir köşesine şunları yazmıştır:

"Bu kitabı okuyup tetkik ediyor. bütün satırları kırmızı kalemle çizmek düzeltmek, ilâveler yapmak, baştan aşağı değiştirmek hevesine kapılıyorum. Bu esere fena halde kızıyorum. Sanat itibarile bu kitap bir faciadır.„

Tolstoy, bütün mevzularını hayattan, kahramanlarını, yaşayan insanlardan seçmiştir.

Bu kahramanlar, onun her gün karşılaştığı yakın adamlar, dostlar, komşular, tanıdıklarıdır.

Yalnız "Karanlığın kuvveti„ eserinin mevzuu bir mahkeme dosyasına istinat eder. Bu dosyayı kendisine dostu müddeiumumî Davidof vermiştir. Kraytserova Sonata, eserinin mevzuunu Tolstoya ilham eden zat. Burlak — Andreyef isminde bir aktör. dür. Burlak, bir gün trende bir arkadaşile karşılaşmış ve bu arkadaştan karısının hıyaneti hakkında bir çok acı hikâyeler dinlemiştir. Bu hikâyeleri aktör Tolstoya nakletmiş, ve eser bunlardan doğmuştur.

"Şeytan„ eseri de hakikî hayattan alınmış acı bir sahnedir.

Tolstoy, (Şeytanı) yazarken buna vereceği ismi bulmuş ve (Fridrihtsanın tarihi) demiştir. Bu Fridrihtsa, o zaman hayatta olup Tulamek'te sorgu hâkimliği yapan karaktersiz bir adamdı.

Stepanina Mumitsima isminde bir Rus karısı ile yaşamakta olup, kadın Tatar bir Arabacının karısıdır.

Fridrihs, birkaç sene Stepanina ile gizli olarak yaşadıktan sonra başka bir kadınla evlenmiştir. Fakat karısını sevemiyen sorgu hâkimi üç ay sonra Tatarın karısını öldürmüştür. Bu cinayet sevginin bir neticesidir. Hâkimler katili gayrişuurî olarak işlenen cinayetten dolayı mahkûm etmemiş, beraet ettirmişse de sorgu hâkimi vicdan azabından kurtulamamış ve bir lokomotif altına başını koyarak ölmüştür.

Tolstoy, eserlerinin bazılarında kahraman rolünü başka isimler altında kendi oynamış ve hususî hayatından acı ve tatlı safhaları canlandırmıştır. Bazı münakkitlere göre, (Şeyta) eserinde Tolstoy kendinden de bahsetmiştir.

Ölümünden az müddet evvel Bibliyografisini yazan Birükofa, bazı itiraflarda bulunurken hep iyi şeyleri yazdığını, hayatının kötü taraflarını yazmadığını söylemiş ve ömrünün sonuna kadar vicdanını kemiren iki hâdisenin tercümei haline kaydedilmesini ısrarla istemiştir.

Bu hâdiselerden birincisi evlenmezden evvel Tolstoyun köy kız ve kadınlarile olan münasebetlerinde işlediği günahlara, ikincisi de halasının evinde hizmetçilik eden Goşey ismindeki kızın bekâretini bozmasına, ve bu gizli günahın duyulması üzerine hizmetçinin evden kovulmasına ve bunun neticesinde kızın ölmesine aittir.

Bu iki acı vaka Tolstoyun Basubadelmevtinde ayan olarak görülebilir. Köy kız ve kadınlarile delikanlılığı esnasında vuku bulan münasebetlerinde aşırı hareketlerde bulunmuştur. Evli bir kadın olan Askinya hakkında 1858 senesindeki hatıra notları arasında şunlar okunur:

"Bu kadın ne kadar iyi ruhludur. Onu bütün gün eski koru içinde bekliyorum. Ah... onun güzel gözleri, ben ömrümde kimseyi bu kadar sevmedim. İztırap içinde yalnız onu düşünüyorum.„

Tolstoy, Sofiya Andreyevna ile evlendikten sonra uzun müddet (Şeytan) ismindeki kitabını karısından gizlemiştir. Çünkü bu eserinde Askinya ile olan münasebetlerinden sahneler vardır. Tolstoyun karısı bu münasebetleri bilâhara hatıralardan öğrenmiştir. Tolstoyun karısı Yasnopol'deki evlerinde bir gün As'tinya yı görmüş ve gayriihtiyarî kaşlarını çatarak kıskanmıştır.

Askinya, Tolstoyun bütün ömrü müddetince vicdanını kemiren acı bir sevgi olarak kalmıştır.

M. Necmettin Delorman

Ev, kadın :

Sonbahara hazır olun

nın aksi tatbik olunabilir: Kolun üst kısmı geniş, bilek kısmı dar yapılabilir.

Önümüzde artık yaz değil, sonbahar... Ağustosun on beşi yaz on beşi kış derler. Bu, bilhassa bizim memleket, hususiyle İstanbul için doğrudur. On beş ağustostan sonra yağmurlar bir başladı mı sonbaharı kapınızın önünde veya pencerenin kenarında bulursunuz.

Onun için, ihtiyatlı olmak lâzım. Sonbahar elbiselerinizi şimdiden hazırlasanız fena olmaz. Esasen, artık moda terzileri sonbahar modellerini hazırlamakla meşgul ve yeni modalar çıkmış bile bulunuyor.

Sonbahar modalarında ropların kolları yeni bir hususiyet gösteriyor. Daha doğrusu, buna pek yeni denemez, çünkü eski bir modanın canlandırılmasından ibarettir. Fakat moda âleminde ne vardır ki tamamiyle yeni olsun!

Sonbahar, roplarında bu "yenilik" kolların uzun olmasıdır. Bu uzun kol fazla bol değildir, hattâ ekseriya çok dardır. Bilhassa üst tarafı kola yapışıyor, dirsekten aşağısı bol dur ve bilekten düğmelidir.

Yalnız, bunun zayıf kimselere pek yakışmayacağından korkarız. Bu seneki karpuz kollar ise bilhassa zayıf kimseleri geniş omuzlu göstermekteydi. Halbuki kolların üst kısmının dar olması, hiç de zayıfların lehine değildir. O zaman, bu moda-

Kolların süslü olması da gene bu sonbahar modası cümlesindendir. Yalnız, süs olmuz kısmında ve kolun dörtte birini teşkil edecek şekildedir.

Asrî Robenson

Yazan: **Ferdinand Ossendovski**

Çeviren : **Nebil S. Altug**

24

— Hayır, o bir Mongol değildi, diye cevap verdi. Hayvanı nallıydı ve nallarının taşlara çarparak çıkarttığı sesi gayet iyi işittim. Felâket, mahvolduk.

Bu sözler üzerine, arkadaşım:

— Bu sefer, her şey bitti, dedi. Bu şekilde ölüm pek ahmakça bir şey.

Filhakika, bunda haklıydı. Tam bu sırada, kapı vuruldu. Gelen, bize üç at getiren bir Mongoldu. Hayvanları derhal eğerledik. Üçüncü beygire çadırımızı ve erzakımızı yükledik, (Gay) e veda etmek üzere, derhal hareket ettik.

(Gay) in evinde harp konseyi toplanmış bir haldeydi. Birkaç kolonla, birçok Kazak neferleri, dört nala gelerek, Kızılların (Hatyl) e doğru yaklaştıklarını, fakat yaktıkları ateşlerden, geceyi ormanda geçirmek niyetinde olduklarının anlaşıldığını haber vermişlerdi. Filhakika, pencerelerden, yakılan ateşlerin kızıllığını görmek mümkündü. Düşmanın, işgal etmek istediği köyün yanıbaşında bulunmasına rağmen, geceyi ormanda geçirmek isteyişi çok tuhaftı.

Tam bu sırada, müsellah bir Kazak neferi içeri girerek, müfrezeye mensup iki kişinin gelmekte olduklarını haber verdi. Hepimiz dışarıya kulak kesildik. Biraz sonra, dışardan nal sesleri ve konuşmalar işitilmeğe başladı ve nihayet kapıya vuruldu. (Gay):

— Giriniz, dedi.

İçeriye iki kişi girdi. Soğuktan sakal ve bıyıkları beyazlaşmış, yanakları al al olmuştu. Üzerlerinde Sibirya kaputları, başlarında astragan başlıklar bulunuyordu. İkisi de silâhsızdı. Kendilerini sorguya çektik ve bunların (İrkutsk) havalisinden, beyaz köylülerden mürekkep bir müfrezeye mensup olduklarını öğrendik.

(İrkutsk) yakınlarında Bolşeviklerle yaptıkları müsademede mağlûp olduklarından geriye çekiliyor ve (Kazagrandi) kuvvetleriyle birleşmeğe çalışıyorlarmış. Bu kıtanın kumandanı, Çarlık rejiminde, aşırı fikirlerinden dolayı birçok defalar mahkûm edilmiş bir sosyalist olan, yüzbaşı (Vasiliyef) ti.

Bütün korkularımız zail oldu. Raporumuzu vermek için iktiza eden bütün malûmatı topladığımdan, bir an evvel (Muren Küre) ye vasıl olmak üzere, derhal hareket etmeyi kararlaştırdık ve hemen yola çıktık. Yolda, cenuba doğru firar eden Kolonları çağırmağa giden üç Kazak neferine rastladık. Onlarla beraber yolumuza devam ettik. Nehrin kenarına vardığımız zaman atlardan indik ve hayvanlarımızı buzun üzerinden yedekte geçirdik. (Yaga) kudurmuş bir haldeydi.. Yeraltı kuvvetleri, suyun sathına doğru korkunç bir homurdanma ile fışkıran büyük buz parçalarını havaya fırlatarak, suyun akıntısında büyük dalgalar husule getiriyor, nehrin buzdan sathında, muhtelif istikamet lere doğru uzanıp giden birçok iri çaçlı çatlaklar görülüyordu.

Kazaklardan biri, bu çatlaklardan birine düştü. Onu, boğulmak tehlikesinden zarzor kurtarabildik. Zavallı, sırsıklam ve soğuktan yarı donmuş bir halde, (Katyl) e dönmek mecburiyetinde kaldı. Buzlu satıh üzerinde, hayvanlarımız sık sık kayıyor ve düşüyordu. İnsan ve hayvan, hepimiz, ayaklarımızın altında bizi tehdit eden ölüm tehlikesini, açıkça hissediyorduk. Nihayet, nehrin öbür yakasına varabildik ve tabii ve içtimai bütün volkanları arkamızda bırakmış olmaktan memnun ve mesut, cenuba doğru yolumuza devam ettik.

Nehirden on altı kilometre ötede, ilk muhacir kafilesine rastladık. Bunlar, ortasında büyük bir ateş yakıkları geniş bir çadır kurmuşlardı. Çadırın biraz ötesinde büyük bir Çin mağazası bulunuyordu. Fakat Çinliler, Kolonların arasında kadınlar, çocuklar ve hastalar bulunmasına rağmen, onları buraya kabul etmemişlerdi. Burada, yarım saatten fazla durmadık. Yol, bazı kısımlardaki kalın kar tabakası müstesna, çok düzgün ve kolaydı.

(Ecingöl) havzasını (Muren) den ayıran yüksek bir tepeden geçtik. Tepeye yakın, başımızdan beklenmedik bir vaka geçti. Bir ucu sık ağaçlık, oldukça geniş bir vadiden ilerliyorduk.Ormanın tam kenarında bizi gözetledikleri belli olan, iki suvari gözümüze ilişti. At üzerindeki duruşları ve hayvanların vaziyeti, Mongol olmadıklarını gösteriyordu. Onlara seslendik ve el salladık. Cevab vermediler. Az sonra, ormandan üçüncü bir suvari daha çıktı. Atlarımızı, onlara doğru dört nala kaldırdık. Kendilerine bin metre yaklaştığımız zaman, attan atlıyarak üzerimize ateş açtılar. Çok şükür ki, bir birimizden ayrı ve küçük birer hedef göstererek, ilerliyorduk. Biz de derhal yere atladık ve ateş etmeğe hazır bir halde yere yattık. Yalnız, bizleri Kızıl yerine almış olmalarına ve ortada bir yanlışlık olması ihtimalini düşünerek, ateş etmedik. Bir az sonra, atlarına atlıyarak uzaklaştıklarını gördük. Üzerimize Avrupa tüfekleri ile ateş etmişledi. Bu da, bu havaliden olmadıklarını gösteriyordu. İzlerini muayeneye gitmeden önce, ormanda kaybolmalarını bekledik. İzler de hayvanların nallı olduklarını gösteriyordu. Bu da, bunların Mongol olduklarının diğer bir deliliydi. Acaba kimdiler? Bunu hiç bir zaman öğrenemedik. Fakat, kurşunları, içimizden birine isabet etmiş olsaydı, hayatımızda ne kadar mühim bir rol oynamış olacaklardı.

(Arkası var)

Poliste

Bir çatı çöktü

Eyüpte Boyacı sokağında Fehmiye ait boş sabunhanenin çatısı dün ansızın çökmüştür. İçerde kimse bulunmadığından nüfusça zayiat olmamıştır.

Havuza düştü — Kasımpaşada Hacı Hüsrev mahallesinde oturan 12 yaşında Müyesser Kuruçeşmede babasının boya fabrikasına gitmiş, havuz kenarında oynarken havuzun duvarı yıkılmıştır. Müyesser havuzun içine düşmüş, muhtelif yerlerinden yaralandığından hastahaneye kaldırılmıştır.

Kezzaptan yüzü yandı — Fenerde oturan arabacı Hayim 70 kiloluk bir kezzap şişesini arabasına koymuş, Kumbaracı yokuşundan inerken araba devrilmiş, yere düşen şişe kırılmıştır.

Etrafa saçılan kezzaplardan halı örücüsü Alberin yüzü yanmış, hastahaneye kaldırılmıştır .

Yangın zannedildi — Evvelki gece Postahane caddesinde Kızılay hanının bekçisi binayı duman sardığını ve yangın kokuları çıktığını görünce itfaiyeye telefon etmiş. Biraz sonra gelen itfaiye binanın her tarafını aramış, yangın görememiştir. Bu arada ecza deposunun kilit ve kepenkleri kırılmış, duman ve kokuların buz dolabında makine yağlarının kızışmasından çıktığı anlaşılmıştır.

Başından yaralandı — Üsküdarda oturan Zehra isminde 73 yaşında bir kadın dün Altınbakkalda tramvay durağında karşı tarafa geçerken Şişli - Beyazıt hattına işleyen 160 numaralı tramvayın sademesine maruz kalmış, başından yaralanarak hastahaneye kaldırılmıştır.

İki kavgacı yakalandı — Üsküdarda Balıkçı yokuşunda 22 numaralı evde oturan Mustafa sarhoş olmuş, Bayram ustanın kulübesinde yatan Salih ile kavga etmiştir. Bıçak ve sopa ile biribirlerini yaraladıklarından yakalanmışlardır.

BAHÇEKAPIDA BİR KAZA

Dün öğle üzeri Bahçekapıda bir kaza olmuş, 65 numaralı tramvay arabasiyle 152 numaralı sulama otomobili çarpışmış ve otomobilin lâstikleri patlamıştır. Tramvayın da ön sahanlığı hasara uğramıştır.

HEKİM ÖĞÜTLERİ

Temmuz ve ağustos aylarında neler yeriz ?

ŞEFTALİ: Yaz meyvaları içinde tatlılığı ve lezzeti ile göze çarpanlardan birisidir. Hemen üzüme yakın denecek derecede mevkii vardır.

Üzüm nasıl bazı zayif ve kansız hastalar üzerinde iyi tesir ediyorsa şeftali de hemen hemen ayni tesiri haizdir. Şeftalinin terkibinde şunları görürüz:

Su, sellüloz, hamıziyet, azotlu madeler, azottan gayri maddeler, şekerli maddeler vardır.

Yalnız (C) vitaminini havidir. (C) vitaminine ihtiyaç olan hastalıklarda çok faydalıdır. Pek büyük istifadeler temin eder.

Şeftalinin tüylü tüysüz cinsleri bulunur. Tüysüz cinsleri daha kolay hazmolur. Tüylülerin hazımları güçtür.

Şeftaliler içinde (Hoh) adı verilen şeftali çok güzeldir. Ara sıra çekirdeğindeki badem yenilerek bazı zehirlenme vakaları görülmekte ise de bu da beher çekirdeğin bademinde 64 miligram hamızı kiyanos bulunmasından ileri gelir. Katiyen yememelidir.

KARPUZ: Yazın su ihtiyacı karşısında bizi serinleten güzel bir yaz meyvasıdır. Sıcak ve içi geçmiş bulunan bir karpuzu yemek doğru değildir.

Bunun için böyle sıcak havalarda herhangi bir karpuz ele geçince hemen yememeli, dilim dilim kesmeli, üzerine temiz bir tülbent örtmeli, serin bir yere bırakmalı, soğuduktan sonra yemelidir.

Aksi takdirde mide ve bağırsaklar üzerinde fena tesir yapar. Karpuz böbrekleri tenbih ederek iyi bir rol oynadığı için fazla idrar da verir.

KAVUN: Yaz meyvaları arasında güzel kokusu, tatlı yenişi ile kendisini tanıtan lezzetli , sulu bir meyvadır. Hazmı güçtür. Bunun için hazım da müşkülât ve mide ağrısı çekenlerle (regl) ağırısı çeken bayanların yemesi doğru değildir.

Kavun esasen fazla yenirse bağırsakları bozar. Hattâ ishal ve kanlı basura sebep olabilir. Hele kavunun üzerine su içmek bağırsak hastalıklarına meydan açmak demektir.

ERİK: Eksi ve tatlı olmak üzere ikiye ayrılır. Gerek tatlı ve gerek ekşi olsun henüz kemale ermeden yemek doğru değildir ve bağırsak hastalıklarına sebebiyet verebilir.

Terkibinde manyezi olduğu için erik mülâyimet de verir. Çiy yendiği gibi reçel, komposto, doşaf halinde de yenilir.

Pek çok cinsleri vardır:

(Amasya, mürdüm, can, bardak, türbe, çakal, urbani) erikleri meşhur durlar. (C) vitaminini havidir. Bu vitamine ihtiyaç olan yerlerde çok faydalıdır.

Dr. Necaettin Atasagun

MEMLEKET HABERLERİ

Mersin mektupları:

Mersin portakalları

Mersinde her yıl 30-40 bin marenciye fidanı ekiliyor

ersin, (Hususî) — Mersin ve havalisi, narenciye ağaçlarının neşvüneması için her türlü iklim şartlarını mükemmelen haizdir. Son senelerde tabiatin bahşettiği bu mazhariyet tamamile takdir edilmiş bulunduğundan bundan azamî istifadeye çalışılmakta ve bu sayede portakal bahçeleri süratle genişlemekte, istihsalât ta o nisbette artmaktadır. Yalnız bahçeleri bulunanlara, portakalcılığı meslek ittihaz edenlere münhasır kalmayıp ayni zamanda muhtelif meslek erbabının malî vaziyetleri müsait olan bir çok kimselerin de bahçe yetiştirmeğe teşebbüsleri Mersinde portakalcılığa verilen ehemmiyete bariz bir delil teşkil eder. Bu suretle her sene 30 — 40 bin fidan ekilmekte olduğu memnuniyetle müşahade olunmaktadır.

Mersinde bir mandalina bahçesi

Mersinde hâlâ narenciye bahçeleri 700 hektar arazi işgal etmekte olup bu sahadaki ağaç ve fidanlar, yüz yetmiş beş bini yetişmiş ağaç olmak üzere 315 bindir. Portakal cinsleri Yafa, yerli, Trablus, şeker, kan ve dilimli olmak üzere altıdır. Rayiha, renk, çekirdeksizlik, mahsuldarlık ve nakliyatta mukavemet gibi cihetlerden hepsine faik olan Yafa cinsidir. Bundan otuz sene evvel bir meraklı tarafından Yafadan getirilen aşı ile teksirine başlanmış ve evsafı asliyesinden hiçbir şey kaybetmediği gibi daha sulu, daha leziz olmak üzere başlıca bir cins teşkil etmiştir. Son zamanlara kadar, daha ziyade tecrübe mahiyetinde diyebileceğimiz bir tarzda yetiştirilen bu cins portakal ağaçlarının (yapılan tecrübenin bahşettiği bilgilerden istifade sayesinde) hastalıklarının tedavisi ve sair hususiyetleri tamamile malûm bulunduğu cihetle bundan böyle daha emniyet ve vukufla bakım ve tımarı mümkün olacağından süratle tekâmül edeceğinden şüphe edilmemektedir.

Mersin mıntakasının en ziyade calibi dikkat olan bir hususiyeti de, yukarda temas ettiğim gibi Yafadan gelen bu cinsin burada iyi neşvünema bulması ve meyvasının daha nefis olmasıdır. Portakalda aranan bütün evsafı haiz bulunan Yafa cinsi ince ve kalın kabuklu olmak üzere iki sınıfa ayrılır. İnce kabuklu olanlar daha suludur. Yafa, yumurta şeklinde mütecanis, akı bol, çekirdeksiz, gevrek, kâfi derecede sulu ve lezzeti kendine mahsus olup çok iyidir.

İtalyan portakallarına müşabih olan yerli cins te iki sınıfa ayrılır. Yafa cinsinden sonra, tatlı ve çok sulu olan ve yirmi sene evvel Trablustan getirtilip Girit portakallarına müşabih bulunan Trablus cinsi makbul ve merguptur. Şeker portakalı tatlı limona aşılamak suretile yetiştirilir. Kan ve dilimli portakallar ufak kıtadadır. (1930 — 36) yedi sene zarfında istihsal olunan muhtelif cins portakalların miktarı şu suretle gösterilmektedir:

Sene	Adet
930	6,600.00
931	5.585.000
932	7.360.000
933	12.960.000
934	10.000.000
935	10.000.000
936	10.160.000

Mersinden Ankara, İstanbul, İzmir ve diğer şehir ve kasabalarımıza her sene portakal sevkolunmakta ise de henüz kemmiyet itibarile müsait olmadığından dış ülkelere ihracat yapılamamıştır.

İthalât itibarile Dörtyol portakallarına faik olan Mersin portakalları her sene mütezayit bir surette rakki ettiğinden kemmiyetten de yakın bir tarihte Dörtyolu geride bırakmak istidadını göstermektedir.

Mıntakamızda 2180 hektar arazide narenciye mahsulü yetiştirmek imkân dahilindedir. Her sene 30 — 40 bin fidan dikilmekte olduğuna nazaran 8 — 10 sene sonra yıllık istihsalâtın 150 milyon adede baliğ olacağı kuvvetle tahmin edilmektedir.

Vitamin nazariyesinden sonra uzviyet üzerindeki müfit tesirleri anlaşılması üzerine istihlâki kat kat artan portakal da, pamuk gibi her iklimde yetişmeyip kendilerine has şartları havi mıntakaları istediğinden ülkeleri dahilinde o vasıfları cami iklim topraklarına malik olan milletler bu sayede servet menbaı bulmak imkânına mazhar olurlar.

Bunun ehemmiyetini takdir ederek memleketimizin geniş bir kısmını teşkil eden mutedil iklimli cenup sahillerimizde de teksir ve taammüme ciddiyetle çalışacak olursak ilerde başlıca narenciye müstahsilleri olan İtalya, İspanya ve Filistini de geride bırakmakta hiçbir engel tasavvur olunamaz. Bilhassa portakallarımızın keyfiyet bakımından İtalya ve İspanyol portakallarına olan faikiyeti bu sahada bizim için çok mühim bir avantaj teşkil eder.

RADYO

11 - AĞUSTOS - 938 PERŞEMBE

ÖĞLE NEŞRİYATI:

Saat: 14,30 Plâkla Türk musikisi, 14,50 Havadis, 15,05 Plâkla Türk musikisi, 15,30 Muhtelif plâk neşriyatı, 16,00 Son.

AKŞAM NEŞRİYATI:

Saat: 18,30 Muhtelif parçalar: Plâk, 19,15 Spor musahabeleri: Eşref Şefik tarafından, 19,55 Borsa haberleri, 20,00 Saat ayarı: Grenviç rasathanesinden naklen. Muzaffer İlkar ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,40 Hava raporu, 20,43 Ömer Rıza Doğrul tarafından arabca söylev, 21,00 Saat ayarı: ORKESTRA: 1 — Borena: Straussfedern. 2 — Bosc: Rose Monsse. 3 — Bach: Reveil du Jrintemps. 21,30 Safiye Tokay ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 22,10 Orkestra konseri: Novotinden naklen: Kemal Akel idaresinde, 22,50 Son haberler ve ertesi günün programı, 23,00 Saat ayarı: SON.

12 - AĞUSTOS - 938 CUMA

ÖĞLE NEŞRİYATI:

Saat: 14,30 Plâkla Türk musikisi, 14,50 Havadis, 15,05 Plâkla Türk musikisi, 15,30 Muhtelif plâk neşriyatı, 16,00 Son.

AKŞAM NEŞRİYATI:

Saat: 18,30 Plâkla dans musikisi, 19,15 Konferans: Doktor Salim Ahmet Çalışkan (Hayat nedir), 19,55 Borsa haberleri, 20,00 Saat ayarı: Grenviç rasathanesinden naklen. Belma ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,40 Hava raporu, 20,43 Ömer Rıza Doğrul tarafından arabca söylev, 21,00 Saat ayarı: ORKESTRA: 1 — Puccini: La Toska. 2 — Ponchielli: Donza delle ore. 3 — Manfred: Les petits gamins. 21,30 Tahsin Karakuş ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 22,00 Çekoslovak sanatkârları: Viyolonist Jan Vilatislavisky ve arkadaşları: Kuvartet çe Çek milli havaları, Gayda, 22,50 Son haberler ve ertesi günün programı, 23,00 Saat ayarı: SON.

Her Gün Bir Hikâye

Romanın kahramanı

Maksim Gorki

Talih, bana bir kere o kadar çok yakınlaşmıştı ki, tırnakları arasına düşmeme ramak kalmıştı. Bu hâdise, bir gezi esnasında olmuştu. Arkadaşlarla birlikte kalabalık bir genç kafile o akşam Volga kenarında bir çadırda toplanmıştık.

Esetre avlıyan balıkçıların misafiri idik... Ateşin etrafında halka teşkil ederek çorba yedik. Votka ve bira içerken şu kahbe dünyanın nasıl düzelebileceğini münakaşa ettik. Şiddetli olan bu münakaşadan ruh ve vucutça yorulduğumuz için çayırın muhtelif istikametlerine dağıldık. Herkes istediği yolu tuttu. Ben, zeki ve nazik olduğu görülen bir kızla birlikte idim. Harikulâde siyah gözlü olan kız içten ve hissederek konuşuyordu. Bundan başka, bütün delikanlılara büyük ve anlaşılır bir sevgi ile bakıyordu.

Yavaş adımlarla yanyana ilerliyorduk. Biçilmiş otlar ayaklarımız altından toz püskürüyor, ay ışığı ile birlikte gökten bayıltıcı bir hararet dökülüyordu...

Derin bir göğüs geçirdikten sonra, kız, ilk olarak söze başladı:

— Burası ne kadar güzel.. Sahrada gibiyiz.

Bu sözlerden sonra bir ot gölgesine oturmamızı teklif etti. Ateş böcekleri vızıldayordu.

Ben, hayatı bildiğim kadar anlatıyordum. Kız, birdenbire oh... diyerek arkasını döndü; gözleri kapandı. Rengi uçtu, teneffüsü durdu.

Hayatımda ilk defa bayılıp fenalık geçiren birini görüyordum. Korkmuş ve aklını kaybetmiş gibi idim. Yardım için bağırmak istiyordum. Bu sırada, iyi terbiye görmüş roman kahramanlarının ne yapmaları lâzım geldiğini düşündüm. Belindeki kolanı çözdüm. Bluzunun düğmelerini kopardım, hava alması için göğsünü açtım.

Kafamın içinde anlayamadığım acayip, fakat şiddetli bir darbe hissettim. Göğsünün üstünde ay ışığı ile parlıyan iki büyük ve şeffaf meme gördüm. Gaşyolmuş bir halde eğilip öpmek istedim. Heyhat.. Aklım başıma geldi. Başımı dimdik yukarı kaldırarak su getirmek üzere Volga kenarına doğru koştum.

Bir deli gibi çayırın içinde koşa, koşa, şapka dolusu suyu getirdiğim vakit, kızı otların üzerine uzanmış. ellerile bozduğum tuvaletini düzeltirken buldum.

Şapkayı elile iterek, yorgun bir ses ile "lüzumu kalmadı,, dedi. Ayağa kalktı, ateşe doğru yollandı.

Hareketini hoş görerek arkasından koştum ve:

— Sizi münasebetsiz bir hareketimle gücendirmiş olmıyayım?

Diye af diledim.

Kesik bir ifade ile "hayır, fakat, siz bir hayat adamı değilsiniz, buna rağmen size karşı yine müteşekkirim,, dedi.

Müteessir olmuştum. Çünkü, onun teşekkürü yürekten değildi. Bütün harekâtile alay ettiği görülüyordu.

Esasen çok nadir olan karşılaşmalarımız bu hâdiseden sonra daha çok seyrekleşti. Dört yıl sonra onu, Volga üzerinde bir vapurda gördüm. Kocasının yanına şehre gidiyordu.

— İşte gördüğünüz gibi, ben evlendim, diye söze yine o başladı. Maziyi hatırlıyordu.

Gökten dökülen altın şualar nehrin üstünü kaplamıştı.

Kucağında büyük bir kutu hurma ve dolu bir kese portakal vardı.

Sevimli bir gülüşle parlayan gözlerini bana çevirdi. "Size bilmem ki, söyliyeyim mi,, dedi ve kulağıma eğilerek:

Hatırlıyorsunuz ya, hani o ot yığınını... Yalnız öpmekle iktifa etmeyip cesaretinizi biraz daha ileri götürmüş olsaydınız, bugün ben sizin

(Devamı 10 uncuda)

Yazı ve resimle hadiseler...

Eski mezarlarda kazılar

Gürcistanda Tasalkan mıntakasındaki eski mezarlıklarda yapılan kazılarda 1225 adet eski eser elde edilmiştir.

Bulunan eserler arasında gayet artistik ince desenlerle ziynetli toprak çanak çömlek, çok iyi muhafaza edilmiş saf altından bir bıçak, altından zarif bir gerdanlık, altından bir geyik heykeli ve gümüşten bir küp bilhassa nazarı dikkati çekmektedir.

Bu arkeoloji keşifleri, çok ehemmiyetli telâkki olunmaktadır. Zira bu eşyalar, zamanımızdan 11 bin sene evveline aittir. Bu kazılar, bu mıntakada mevcudiyeti şimdiye kadar gizli kalmış yüksek kültürlü bir medeniyet merkezi bulunmuş olduğunu isbat etmektedir.

* İngiliz kadınları ipek çorap için senede 18.000.000 sterlin harcamaktadırlar. Amerikan kadınları ise 70.000.000 sterlin harcıyorlar.

* Yapılan bir istatistik erkek çocuklarının kız çocuklarından daha çok sinemaya gittiklerini göstermektedir. Kız çocukları da, gece yatakta kitap okumaktan yana erkeklerden daha çok vakit sarfediyorlarmış.

* Dünyadaki 75.000.000 beygirden 16.500.000 adedi Rusyada, 11.500.000 adedi Amerikadadır.

* İrlandada, bazı çiftlik sahipleri, tayyarelerin pek alçak uçmasından dolayı alâkadar makamlara şikâyette bulunmuşlardır. Şikâyetlerinin sebebi, alçak uçan tayyarelerin tavukları ürkütmesi ve bu yüzden tavukların iyi yumurta yumurtlıyamamasıdır.

Varna plâjında

* Her sene olduğu gibi, bu sene de, Varna plâjında güzellik, pijama, hamam kostümü, ve sıhhatli çocuklar müsabakası yapılmıştır. Müsabakaya, komşu memleketlerden Varnaya giden namzetler de kabul edilmiştir. Jüri heyetine memleketimizdeki Fenlandiya sefarethanesi kâtibi Ştirlenin karısı ile Varnada Romanya konsolosunun karısı Bayan Horner, Belgrat tiyatrosu artistlerinden Bayan Vesniç ve Varna konsolosumuz Bay Süreyyanın refikaları iştirak etmiştir.

Plâj kraliçeliğini Yugoslavyalı Bayan Olga Çolakoviç kazanmıştır ki gayet güzel vücutlu olan plâj kraliçesi Belgrat üniversitesinde felsefe tahsil ediyor.

İkinciliği Sofyada miralay Nikolayefin kızı Bayan İsnejinka, üçüncülüğü de İstanbulda yaşıyan bir İngiliz Bayanı olan Magi Eliyon kazanmıştır.

Yeni bir dünya rekoru

Sovyet haltercilerinden yarım ağır siklette Manukfan, sol elle arraşe olarak siklet kaldırmakta yeni bir dünya rekoru vücuda getirmiştir.

Manukian, sol elle 92 kilogram arşe etmiştir. Eski rekor, 90 kilo ile Alman Hittl'de idi.

Astronomi sergisi

Moskovada rasathane dahilinde açılan (yirmi senelik Sovyet astronomisi) sergisi, devam eylemektedir.

Burada teşhir edilmekte olan eserler, bütün dünya âlimleri tarafından 1920 senesinden 1936 senesine kadar keşfedilen 2.688 küçük yıldızdan 368 inin Kırımdaki Simeiz rasathanesi astronomları tarafından bulunduğunu isbat eylemektedir.

* İngilteredeki sinemaların sayısı 5000 dir. Bunların hepsine dört buçuk milyon ahali sığabilmektedir.

* Son seneler içinde bütün dünyada süt, der zamankinden daha fazla içilmektedir. Sütün faydaları hakkında her memlekette yapılan propagandaların bunlara büyük tesiri olmuştur.

* Meşhur tayyare fabrikalarından biri, kanatları cam kadar şeffaf yepyeni bir maddeden tayyare yapmağa başlamıştır. Söylediklerine göre bu tayyare, 5000 kadem irtifada hiç fark olunmamaktadır.

* İngilterede bir kooperatif mağazası, müşterilerine malları sinema ile satmak yolunu bulmuştur. Müşteriler, evvelâ bir salonda, mağazadaki malların filmini görüyor, sonra siparişlerini veriyorlar.

Yıl Dönümü:

484 sene evvel bugün

Jan Honyad öldü

Niyazi Ahmet

— İsa namına sizi hücuma davet ediyorum..

Bu, kumandanın son müracaat ettiği çare idi. Her taraf sarılmıştı. Kükürde bulanmış alevli çalılar bile kaleye dayanmış Yeniçerilerin gözlerini korkutmuyordu.

Büyük muvaffakıyetler gösteren Osmanlı ordusu, Rumeli Beylerbeyi Karacanın bir gülle ile ölümünden sonra büsbütün intikam arzusu ile kuvvetlenerek ileri atılmıştı. Fakat içerdekiler de din namına ölmek için hazır vaziyette idiler.

150 bin kişilik ordunun bütün gayretlere rağmen muvaffak olamaması padişah Mehmedi hiddetlendirmişti. Yeniçeri ağasına:

— Askerini itaat ettiremiyorsun.. diye bağırdı.

Hasan ağa, en ağır itham altında idi. Üste korkaklıkla da itham ediliyordu.

Yeniçeri ağası vaziyetin vehametini görmüyor değildi. Bütün mesuliyeti kendi kafası ödeyebilirdi. Buna meydan vermektense şerefle ölebilirdi. Yirmi dört bin Türk telef olmuş, üç yüz top galiplerin eline düşmüştü. Hasan ağa kılıcını çekti, bir defa arkasına, sonra ateşler içinde yanan düşman mevzilerine baktı, ve bütün hızile düşmanın üzerine atıldı.

Harp bitmiş, 150 bin kişilik ordu perişan olmuş ve Macar kumandanı Jan Honyad dini askerlerinin dişleri ne takarak yeniçerileri bozguna uğratmağa muvaffak olmuştu.

Fakat, bu harp onun da hayatına mal oldu. 1456 yılı 11 ağustosunda, 484 sene evvel bugün hayata gözlerini kapayan kumandanın ölümü için tarih şu satırları yazar:

"Honyad bu galebesinden sonra çok yaşamadı, son muharebenin yorgunlukları, muhasara esnasında almış olduğu yara, gömülen cesetlerden çıkan kokular, onu şiddetli bir sıtmanın pençesine attı ve sürükledi...

Kısa haberler

* İstanbul gümrükleri kimya laboratuvarında temmuz ayı içerisinde 2570 tahlil yapılmıştır.

* Gümrük ve inhisarlar vekâleti tarafından görülen lüzum üzerine İstanbul gümrük başmüdürlüğü muhasebe şefi Taceddin Uzunköprü gümrük baş memurluğuna ve Uzunköprü gümrük başmemuru Mustafa Sümer İstanbul gümrük başmüdürlüğü muhasebe şefliğine becayiş ettirilmişlerdir.

Bugün tefrikasına başladığımız bu enteresan seriyi yazan dünyanın tanınmış gazetecilerinden Cen Rol; bir rastgelişle tanıştığı Amerika milyonerlerinden birinin kızı delâletiyle, bu topla, tüfekle yıkılmaz sayılan zenginler muhitine girerek, vaziyeti, yakından görmek şartiyle belirtilmiştir. Öğrendiklerini anlatırken, bazı isimleri ilk harfleriyle tesbitten fazla açığa vurmamağı gözettiği gibi, bazı isimleri de tanamiyle değişik göstermiştir; meselâ "N. P. D." meşhur bir aileye bu tarzda işarettir!?.... .

YER YÜZÜNÜN En güzel kızları

Yazan: Cen Rol — **Tefrika No. 1**

Amerikalı bir dostumla beraber, 1934 teşrinisanisinde, yağmurlu bir gün öğlenden sonra, bir müddet evvel deniz ortasında yanan "Morro Kastl,, vapuru kaptanı aleyhindeki davanın muhakeme celselerinden birinden, dönüyordum. Brodveyden aşağıya doğru, canı sıkılmış ve aceleci bir halde tünelin en yakın methaline akıp giden bitip tükenmez bir insan kalabalığı arasına sıkışmış, akıntıya kapılmıştık. Büroların kapanma saatiydi. Benim de acelem vardı, şehrin iç kısmındaki otelimde elbisemi değiştirecektim; çünkü, o akşam için Amerikanın en zengin kimselerinden birinin evine davetliydim.

Brodvey, gök tırmalayıcı kat kat binalar arasındaki bu uçurum, insanı avutamıyacak, görünüşlüydü; gam, kasavet ifadelendiriyordu. Hava, kurşuni renkteydi ve rüzgâr, yağmuru suratımıza kırbaçlıyordu. Yağmurluklarımızın yakalarını kaldırmış olarak, hiç konuşmadan, kalabalık arasında hızlı hızlı yürümeğe çabalıyorduk.

Birdenbire durakladık, çünkü arkamızdan bir canavar düdüğü uludu. Başımı arkaya çevirince, asfaltın donuk ıslaklığı üstünde, acayip bir katarın süratle bize yaklaştığını seçtim. Önce içerisi polis memurlarile dolu bir otomobil, sonra iki motosiklet, daha sonra da büyük bir Limuzin... Bu Limuzine, polis memurlarının bindiği motosikletler sağlı, sollu refakat ediyor ve en arkadan da gene içerisi memur dolu bir otomobil geliyordu.

Polis canavar düdüklerinin ulumaları arasında dehşetli bir süratle yaklaşan bütün bu hayaletvari katar, tam bizim önümüzde ansızın durdu; çünkü, dörtyol ağzında kırmızı ışık yanmış, ileriye geçişin durması için işaret çakmıştı.

Sol taraftaki motosikletler derhal kavis çizerek, sağ tarafa dizilip, Limuzinle kaldırım arasına siper şekillendirdiler. Polislerin gözleri, siyah deriden muşambaları ıslaklıktan parıl parıl yanan bu iri yarı, güçlü kuvvetli İrlandalıların gözleri, dikkatle ve hallerinden belli olan bir parça emniyetsizlikle, kaldırım üstünden akan insan kalabalığını araştırıyordu.

Şimdi bu kütlelerin akıntısına da set çekilmişti. Kaldırımdakiler, caddenin yan taraflarından aşağıya inilebilecek basamaklardan istifadeyle, dolambaçlı yoldan yollarına devam etmeleri mümkün olmakla beraber, artık ileriye adım atmıyorlar, hepsi de durup, gözlerini, bu derecede endişeyle, muhafazasına gayret gösterilen otomobile dikiyorlardı. Ben de o Limuzine baktım.

Limuzini sevk ve idare eden şoför yerine kibirli bir tavırla kurulmuştu; onun yanında oturan adamın gizli polise mensup olduğu, metrelerce uzaktan bakınca bile kestiriliyordu. Tıpkı tıpkısına ona benziyen başka iki kişi de, bu otomobilin içersinde, oturulacak yerlerden ön kısmındakine ilişmişlerdi; ve içeride, arka kısımdaki oturacak yerde, küçük bir kız bulunuyordu; yanında da bir mürebbiye.. Bu uçkun benizli küçük kız, ürkek bakışlarını boyuna pencereden dışarıya çeviriyordu. Çocuğu daha yakından tetkik etmek istediğim ande, mürebbiye, ona doğru eğildi ve küçük yüzünü caddenin orta kısmından yana döndürdü.

Dostuma sordum:

— Kimdir bu?

O aralık piposunu yakmağa kibrit çakan dostum, şöyle dedi:

— Gloriya Vanderbilt, birçok milyon doların varisi.

İşte o zaman bu çocuğun kim olduğunu öğrendim,. . . Zavallı bir çocuk, bu Vanderbilt milyonlarının müstakbel varisi! Çocuğun annesile asıl Vanderbilt ailesi arasında, küçüğü kimin yetiştireceği ve bu suretle çocuk rüştünü isbat edinceye kadar müthiş bir servetin faizinden kimin istifade edeceği hususunda kavgalı bir ihtilâf çıkmıştı.

Şimdi yeşil ışık görününce, polis canavar düdükleri tekrar ulumağa başladılar, otomobiller süratle ilerlemek üzere yerlerinden oynadılar, motosikletler, gürültülü, homurtulu motör sesleri çıkararak sağlı, sollu, Limuzinin iki yanındaki yerlerine bir hamlede yeniden sıralandılar ve zavallı zengin çocuğa refakatle onu koruyan katar, var hızla oradan uzaklaştı.

Dostuma şöyle söyledim:

— Vaziyet mükemmel doğrusu sizin memleketinizde!

(Arkası var)

Muallim mektepleri mezunlarının tayin listesi

İSTANBUL KIZ MUALLİM MEKTEBİNDEN MEZUN OLANLAR

Zühriye Bayturun Balıkesire, Nazire Akşen Orduya, Fatma Fethiye Akşen Orduya, Fatma Olalı İzmire, Sacide Atas İstanbula, Melâhat Ergüven Orduya, Naime Topseven Kocaeliye, Leman Uras Amasyaya, Lûtfiye Noyan Samsuna, Vedia Özel Çoruma, Münevver Lüleci Çoruma, Münevver Demirhan Kastamonuya, Ayşe Sabahat Günyol Yozgada, Muallâ Ulusoy Kocaeliye, Emine Nöber Cansun İstanbula, Emine Cevher Gökmen İstanbula, Nafize Özdel İstanbula, Hatice Gülestan Bursaya, Nilüfer Güreli İstanbula, Safinaz İlgaz Çankırıya, Neriman Aydar İzmire, Belkis Sönmez İzmire, Nuriye Ulsun Zonguldağa, Fahamet Okan Tekirdağa, Münevver Atasü Balıkesire Nevide Dolon Orduya, Emine Hikmet Tan Muğlaya, Zeynep Sacide Utku Bursaya, Bahtiyar Altınok Manisaya, Neriman Erkut Niğdeye, Fehime Özger Sıvasa, Fatma Zahide Baykıran Diyarbakıra, Müzehher Çayırlı Kocaeliye, Fethiye Esin Samsuna, Hatice Üre Samsuna, Meliha Ünal Amasyaya, Fevkiye Bilgiç Samsuna, Sabahat Kerem İzmire, Mebrure Yılmaz İstanbula, Tayyibe Mengü İstanbula, Emine Melâhat Öksün Bursaya, Zahide Azer İstanbula, Mefküre Topaltı Giresuna, Fatma İftihar Taçal Giresuna, Nezahat Gedik Aydına, Mesude Neriman Duru Samsuna, Refika Örer Tekirdağa, Fatma Hayrünnisa İzmire, Fatma Edizsoy İzmire, Nahide Öztürk Amasyaya, Saffet Usteş Tekirdağa, Fatma Fevziye Solmaz İstanbula, Vedia Necdet Seyhan İstanbula, Hatice Novaçlı İzmire, Ayşe Leman Güzeyli Balıkesire, Nedime Arkan İstanbula, Rükzan Kazancıoğlu İzmire, Fethiye Çelen Zonguldağa, Ayşe Muzaffer Gökengin Bursaya, Hatice Semiha Çelen İstanbula, Nezihe Açıksöz Kastamonuya, Macide Öğün Samsuna, Meliha Cengiz Zonguldağa, Saadet Dilek Tunceliye, Zeliha Ünsal Çoruma, Hafize Erdenay Balıkesire, Ahsen Düka İzmire, Hatice Pakize anılır Balıkesire, Esma Nazan Esentürk Yozgata, Vesile Özbay Samsuna, Fatma Atak İstanbula, Yaşar Gürol Kocaeliye, Emine Mebrure Elver İstanbula, Fahrünnisa Yegül Manisaya, Havva Seher Kurkut Niğdeye, Ayşe Sıdıka Kurkut Niğdeye, Saadet Günalp Zonguldağa, İsmet Perihan Ertekin Samsuna, Hacer Tunçsoy İzmire, Hanife Tüzüner Sıvasa, Şükriye Candar Kastamonuya, Muammer Arcan Kocaeliye, Emine Nahide Gürkan Kayseriye, Muazzez Talaykan Muğlaya, Hatice Fahriye Toker Sinoba, Fethiye Solkarkân İzmire, Fatma Şahende Üstüner Edirneye, Hacer Tuncer Zonguldağa, Zehra Süzan Ünsal Zoguldağa, Muazzez Akagün Gümüşhaneye, Emine Akman Orduya, Mürüvvet Engin Zonguldağa, Mebrure Başut İzmire, Sabiha Ceyhun Vana, Emine yazıcı Samsuna, Dürrüsemin Tanrıkorur Denizliye, Emine Baylan İzmire, Ulviye Geçgil Eskişehire, Emine münevver Samsuna, Nezihe Betül Edirneye, Fikriye Gürkan Kırklareline, Müveddet Balkan Erzuruma, Saime Artunç Burdura, Nezihe Alsak Bileciğe, Emine Akşahin İzmire Muzaffer İçten Niğdeye, Naciye Perihan Kurar Denizliye, Belkis Tüfekçi Tekirdağa, Hatice Naciye Edirneye.

İSTANBUL ERKEK MUALLİM MEKTEBİNDEN MEZUN OLANLAR:

Ahmet Okan Kocaeline, Ethem Akın Sıvasa, Fikret Erses Bileciğe, Ali Cenik Afyona, İsmail Engin Burdura, Cevat Cem Kırşehire, Mahmut Ataoğlu Orduya, Hasan Ertük Bingöle, Adnan Erel Zonguldağa, Bedri Sunal Burdura, Tahsin Aksan Sinoba, Sami Kınoğlu Gaziantebe, Cemil Taygar Yozgada, Ferit Kürkçü Çoruma, Fevzi Gökçeşme Çoruma, Rasim Acar Eskişehire, Haydar İnal Eskişehire, Hasan Tuncay Çoruha, İbrahim Açıktan Çoruha, Mithat Arıkan Çoruha, Muzaffer Akpınar Çoruha, İlhan Oymak Çoruha, Ömer Tunal Muğlaya, Sezai Suda Çoruha, Emin Azak Sıvasa, Kâmil Güner Çoruha, Recep Zorlutuna Kayseriye, Revnak Anlar Çoruma, Hasan Demiraslan Karsa, Mustafa Yanyurt Karsa, Nadir Selçuk Çoruma, Azmi Akengil Eskişehire, Mehmet Akça Karsa, Kemal Soydan Karsa, Hüseyin Özden Erzuruma, Ziya Erkan Ankaraya, İsmail Erkan Ankaraya, Salih Gürkan Kocaeliye, Fethi Erengigül Çankırıya, Rıdvan Erezkan Eskişehire, Nazmi Seylân Muğlaya İsmail Onovluk İzmire, İsmail Gedik Mersine, İhsan Güleç Giresuna, Mustafa Altıner Denizliye, Hasan Özbek İçele, Adil Yücel Gümüşhaneye, Salih Okay Muğlaya, Ahmet Ali Güneri Çoruha, Ahmet Batuer Çoruha, Hüsnü Dikeç Giresuna, Rasim Ünlü Zonguldağa, Naci Akanay, Erzuruma, Sait Güneş Mardine, Ahmet Özalp Sıvasa, Nevzat Göçmen Antalyaya, Niyazi Özel Giresuna, Emin Özgüç Sinoba, Ahmet Özdener Kütahyaya, Hasan Öğür Çoruha, Cemalettin Ergün Kocaeline, Ali Eldek Konyaya, Nâzım Çubukluoğlu Amasyaya, Sadun Moray Sinoba, İsmail Kuzuoğlu Orduya, Niyazi Başar Orduya, M. Ali Uran Rizeye, Mustafa Akçak Rizeye, Kemal Danışman Manisaya, Remzi Şat Giresuna, Süleyman Sırrı Eırel Kayseriye, Salih San Muşa, Mehmet Yaman Kayseriye, Mustafa Gözeneli-oğlu Denizliye, Necdet Kut Aydına, Ziya Balkan Çoruha, Halit Kızıltan Yozgada, Ferit Tanrıyar Kayseriye, Muharrem Doğdu Boluya, Muhittin Karahan Çoruma, Tevfik Tuncer İstanbula, Hamza Akyıldız Trabzona.

KONYA MUALLİM MEKTEBİNDEN MEZUN OLANLAR:

Mebrure Ergin Afyona, Hayriye Arnaelbir Çorumağ Fethiye Mete Niğdeye, Şükriye Handan Yeni Tuna Zonguldağa, Emine Dudu Aykem Konyaya, Fatma Eşinsoy Kayseriye, Melâhat Ceran Niğdeye, Aliye Ergun Konyaya, Nevin Şevkiye Korucuoğlu Yozgata, Türkân Sızma, Vedia Baransu, Semiha Ayasağın, Meliha Ülker Sağın ve Rasime Birekulu Niğdeye, Meliha Unsal Çoruma, Arife Ünlü Melek Gürbüz, Ayşe Belkis Çapanoğlu Balıkesire, Arife Öncel Amasyaya, Saime Dalman Yozgata, Meliha Ergönül Maraşa, Seher Zehra, Fatma Afife Güvendiren, Memduha Evci, Salime Aksu, Konyaya, Sıdıka Türkmen Afyona Şükrane Sinan Malatyaya, Hacer Sanaç Urfaya, Kadriye Ezgü Aydına, Nevihal Oflas İzmire, Şerife Kurşuncu Konyaya, Raşide Doymacan Zonguldağa, Emine Özbek İçele, Nezihe Küçüktarakçıgil ve Nezihe Evitan Kayseriye, Cihadiye Günartanç Seyhana, Fahriye Polat Kütahyaya, Münire Sertoğlu Ankaraya, Ulviye Gülen Antalyaya, Adalet Öner Elâzığa, Muzaffer Tokay Eskişehire, Melâhat Altan Sinoba, Bahire Akyürek Trabzona, Ayşe İmer ve Bedriye Türkoz Amasyaya, Seniha Öğüt Çankırıya, Fatma Saide Tansen Bileciğe, Halit Enay Samsuna, Fatma Keskin, Ümmülgül süm Gökdelen, Fevziye Ağcepe Giresuna, Hayriye Basın Burdura.

İZMİR MUALLİM MEKTEBİNDEN MEZUN OLANLAR: İzmir kız öğretmen okulundan Memduha Alkut, Dirahşan Balcı, Şefika, Adam Müzeyyen, Yavuzer, Muzaffer Özsoy, Suphiye Onayluk, Fatma Altay, Asiye Aksoy, Rahika Turhan, Süreyya Pamır, Emine Göksu, Mebrure Boysan, Zehra Türker, Şüküfe Saygıner, Nebahat Atulgan, Sahire Çelik, Seher Kurtaran, Nahide Kayaboğlu, Mükerrem Donuk, Zekâvet Bayer, Memduha Gözen, Neriman Salli, Lûtfiye Kuman, Perihan Tüzter, Hatice Palâ, Emine Zeyrek, İlhan Sayan Aksik, Safiye Arda, Nezahat Gülcü, Canan Süder, Emine Gülcü, Melâhat Erulken, Hayriye Yurdalan, Emine Topcuoğlu, Macide Catikkaş İzmire; Bedia Özgen Samsuna; Hatice Meral, Nadide Kızılok, Leman Erdol, Firdevs Özcan Manisayar Muzaffer Koparan Yozgada; Şefika Sendinç, Mukerrem Sendur Leman Altıntaş Afyona; Nazire Sarıbaş, Amile Adalr, Zehra Asal, Hurişen Sakarya Aydına; Canan Sağman, Sebahat Selcuk, Semiha Dikmen, Rukiye Birol, Nazife Köksel, Şakire Güntekin, amiye Tolay, Mürşide Bassi, Müzeyyen Özcan, Şükriye Ertenci, Sacide Şamlı, Melâhat Yeşildere, Nilüfer Alpkut, Hamdiye Tağuz Muğlaya; Zehra Bors, Şevket Baysal, Hatice Birsen Balıkesire; Semiha Üner, Hatice Erdoğan, Ayşe Uçtu, Hayriye Karakurum, Kâmile Atalay Antalyaya; Güzide Bozkurt Kütahyaya, Leman Onay, Fitnat Kızılok, Beyhan Tokgöz, Saibe Yeşilyurd İçele; Nilüfer Yasa Kayseriye; Zehra Belur, İffet Cankat, Naciye İkiz, Zehra Sumer Müfide Yatkın, Şahver Boran Zonguldağa; Muazzez Gençoğlu, Saime Güney Vana;

Devamı yarın

Yüzme havuzlarında

Baş tarafı 6 ıncıda

hareket.. Güzellik bakımından yüzme havuzlarının büyük faydasını, şüphesiz, benden öğrenecek değilsiniz. Orada gösterilecek güzel vücutları olan lara yüzme havuzu büyük fırsat verir, vücutları gösterilecek kadar güzel olmıyanlar a orada güzelleri görerek en canlı bir müze gezmiş kadar istifade ederler.

Yüzme havuzları en yeni medeniyetin en faydalı icatlarından biri olduğu için bunlara hiç kimsenin bir diyeceği bulunmamak lâzımgelirdi. Fakat dünyada, oyun bozmak istiyen adamlar eksik olmaz. Hekimlerin arasında da, böyleleri, maalesef daima bulunur. Yüzme havuzlarında eğlenenlerin keyfini bozmak için de iki hekim çıkmış, — hem de iki profesör, fakat oyun bozan olduklarını yazdıktan sonra adlarını söylemiyeceğim — Paristeki yüzme havuzlarından birinin mikroplarını saymışlar. Su içindeki mikroplar posteki gibi sayılmadığı için, bu profesörlerin diyecekleri daha önceden hatalıdır, demeyiniz. Niyetleri bobuk olsa da akılları bozuk denilemez. Onun için sözlerine inanmak zaruridir.

Onların tetkik ettikleri yüzme havuzundaki suyun bir santimetre mikâbında yüz yetmiş bin mikrop bulunmuş. Bunların kırk bini de kolibasil denilen mikrop. Bir santimetre mikâbı suda yüz yetmiş bin mikrop pek çok sayılmasa da kırk bin kolibasil hiç hoşa gidecek birşey değildir. Bu mikrop türlü türlü hastalıklara sebep olduğu gibi başka hastalık mikroplarını davet ettiği için hekimler onu hiç sevmezler.

Yüzme havuzuna istiyenler — bir işe yahut mektebe gitmek istiyenler gibi — uzun uzadıya hekim muayenesine tabi tutulamaz. Hele, herkesin cildindeki mikropların cinsini tayin etmek hiç yapılacak iş değil. Mikroplu kimseler yüzme havuzuna girdikleri zaman mikroplarından bir kısmını suyun içine bırakmaları da pek kolay bir şey.

Onun için şimdi büyük şehirlerdeki yüzme havuzlarının idareleri havuz suyundaki mikropları mütemadî olarak telef etmek için usuller arıyorlar. Bazıları her günkü muayene neticesini ve hiç bir tane kolibasil bulunmadığını her gün yaftalarla ilân ediyorlar. İnanmazsanız kendiniz de sayabilirsiniz...

Fakat Berlin şehrindeki büyük yüzme havuzunun tetkikinde bir hekim mikrop muayenesinden daha ileriye gitmiş. Bu havuza pazar günleri şöyle böyle yüz bin kişi girer çıkarmış. Bundan dolayı meraklı hekim, acaba, demiş bu yüz bin kişinin hiç biri.. nasıl demeli?

Bilirsiniz ki banyo sıcak da olsa, soğuk da olsa, insanın metabolizmasını arttırır. Çocuk olmıyanlar terbiyeli olup da kendilerini tutsalar bile o yüz bin kişinin içinde haylıca çocuk bulunduğu tabiidir. Ondan dolayı meraklı hekim haklı çıkmış, pazartesi günleri büyük havuzdaki suyun onda biri, evet, onunla karışık bulunmuş...

Zaten, denize girenler de, çıktıktan sonra, tuzları temizlemek niyetile, ibrikle temiz su dökünürler.

Terbiye meselesi

(Üstarafı 3 üncüde)

zarlamalarile itibarının gittikçe azaldığını görünce büsbütün sinirlenir. Ve bir zamanlar yalnız küçüğü ile mücadele etmeğe mecbur kalan ilk çocuk, bütün bir ailenin ona taraftarlık ettiğini görerek bütün aileye karşı kızgın, hepsile mücadeleye karar vermiş vaziyete girer. Artık o, kendisini yardımsız, bütün sosyetenin üzerine yüklendiği menfur bir fert olarak hissetmeğe başlar. Bu ihtilâf bu çocuğu, mücadeleyi yaşama prensibi olarak kabul etmiş, zaptedilmez ve kırıcı bir insan olmasına kadar götürebilir.

İşte ilk çocuğu ihmal etmekle ve ikinciye her ne sebeple olursa olsun sempati gösterip taraftarlık etmekle ekseriya ortaya çıkan netice budur. İlk çocuklar ekseriya bu yüzden tahammül edilmez ve terbiyesi zor bir insan olurlar.

İkinci çocuklara gelince, bunların da bazan çok yaramaz, zapt ve idare edilmez birer insan oldukları görülür. Bunun da sebebi şudur:

İkinciler kendilerini aile içinde ikinci plânda ve bir tazyik altında hissederler.

Önde giden, fazla imtiyazlara malik olan biri vardır. Eğer hamle yaparsa belki onu geçebilir. Eğer kendine taraftar kazanabilir de kudretli, büyük ve tecrübeli sayılan büyüğü geride bırakabilir ve yenebilirse ne mutlu!..

Bu yolda, tecrübelere girişir, muvaffak olursa birincinin vaziyeti zorlaşır, olamazsa tecrübelere girişen ikinci yeise düşer. Seneler de kendisine yardım etmez: Ne kadar büyüse, daima küçük kalmağa, birincinin üstünlüğünü kabul etmeğe mecburdur. Bu, kendisinin her zaman geriliğini kabul etmeğe mecbur olması demektir. Birincinin büyük olmak itibarile elde ettiği hakları aile içinde hiç bir zaman elde edemiyecektir. Bu tazyik altında bunaldığı zamanlar olursa iş çığırından çıkabilir ve sosyeteye aykırı bir fert olabilir.

Netice itibarile birinci çocuğun karakteri büyüklük, hâkimiyet temayülünde olması, ikinci çocuğun karakteri de kıskançlık ve çekememektir.

Bu izahlar, birinci ve ikinci çocukların içinde bulunduğu şartların hiç te birinin ayni olmadığını göstermektedir. Bizim kendilerine karşı adalet ve müsavatı tesise çalışmamız, şüphesiz terbiye faaliyetimiz sırasında yapmağa mecbur olduğumuz ve böylece bir çok tehlikeleri önliyebileceğimiz bir hareket olur. Ancak büyük sosyetenin çocuklara, büyüklük ve küçüklük sırasına göre değer biçen telâkkileri tesirlerini göstermeğe başlayınca karakter farkları çoğalır ve içtimaî meseleleri hayat hakkındaki değişik telâkkilerle türlü türlü hallederler. Çocuklar ne kadar bunalır larsa, içinde bulundukları sosyete için o derece zararlı olacakları muhakkak olduğuna göre aile içinde bu çocukları bunaltan âmilleri önlemeğe çalışmak gerektir.

Gerek birinci, gerek ikinci çocuğu birbirine düşman vaziyetine getirmemek için ne yapmalıdır?

Yapılacak iş, vaziyetin yukardaki teşrihinden anlaşılmış olsa gerektir: Ebeveyn, büyük ve küçük bütün çocuklara, birbirini sevmeyi, birbirine bağlanmayı öğretmelidir. Ebeveynin terbiyedeki muvaffakıyeti çocukları birbirine bağlı, birbirini arayan birer fert olarak yetiştirmiş olmasında görülür. İkinci bir kardeşin doğumunda birinciyi de herkesle beraber ikincinin hizmetine sevketmesi lâzımdır. Böylece birinci çocuk eskiden beri gördüğü ihtimamı kaybedip etmemek üzerinde durmağa lüzum görmez, bütün dikkatini ikinci kardeşin kendisi tarafından korunmasına ve ona yardım edilmesine hasreder.

İkinci çocuk da biraz büyüyüp kendini anlamağa başladığı zaman büyüğü ile rekabete değil, büyüğünün sosyete içindeki faaliyetini tamamlamağa sevkedilmelidir.

Hulâsa birinci ve ikinci çocuklar kendilerini, karşılaşmış iki rakip olarak değil, sosyete içinde birbirlerini tamamlamağa mecbur iki fert olarak hissetmelidir.

Terbiyeye mecbur olan ebeveyn, bütün enerjilerini bu yolda sarfetmeği beceremedikleri takdirde çocukların sosyete içinde başka insanlara ve dolayısile sosyeteye kolaylıkla fenalık edebilecek birer karakterde yetişmelerine meydan vermiş olacaklardır.

FEVZİ SELEN

öğretmenlerin tenezzühü

(Üsttarafı 7 incide

duğu vakit öğretmenlere hitaben bir ses duyuldu:

— Hoş geldiniz çocuklar!

Sesin geldiği tarafa bütün başlar üşüşüyor. Bunu şiddetli alkışlar takip ediyor.

İstasyonda bu sözleri söyliyen Trakya Genel ispekteri Bay Kâzım Diriktir. Yüzünde büyük bir memnuniyet ve misafirperverlik var.. Kâzım Dirik misafirlerin bulunduğu vagonlardaki kompartmanları dolaşıyor. Hoş geldiniz ve hatır sormalardan sonra trenin penceresinden Trakya hakkında bilgiler veriyor.

Tren Edirne şehri ve Meriç istasyonuna doğru yürüyor.. On dakika sonra Meriç istasyonuna varıyoruz.

Edirne halkı, ve Edirne öğretmenleri istasyonda büyük bir kütle halinde İstanbul öğretmenlerini karşılıyorlar.

Trenden inenler, arabalara doğru koşuyorlar. Arabada yer bulmak da bir mesele! Yer bulamıyanlara Kâzım Dirik, kendi otomobilini gösteriyor:

— Buda sizin, bu da sizi götürür, arkadaşlar..

Otomobil, araba ve otobüsler doldu... Az sonra hareket edildi. Arabalar kamçılarını şaklatarak öğretmenleri konaklıyacakları Erkek Muallim, ve Erkek lisesine doğru yollandı.

zisinin programı okundu. Saatler tes-

Öğretmenlere yemekte Edirne gezisinin programı okundu. Saatler tesbit edildi. Kendilerine izahat verildi. Yemekten sonra da arzu eden öğretmenler Edirnenin gece manzaralarını ve gece hayatını görmek üzere caddelerde çıktılar, gazinolarda büyük bir hareket göze çarpıyordu.

Edirneliler misafirlerini görmek üzere bütün caddeler ve gazinolara dökülmüşler! Yolculuktan yorulan bir kısım öğretmenler de istirahate çekildiler.

Hasan Bedrettin

Hikâye

(Baş tarafı 9 uncuda)

karımız olacaktım. Ben sizi beğenmiştim, siz de beni.. Tam bir erkeksiniz, ah.. Keşki su getirmeğe gitmeseydiniz. Maksadım o zaman, kitaplarda okuduğumu tatbik etmek olduğunu, anlatmağa çalıştım.

Derin bir tefekküre dalar gibi düşündükten sonra yavaşça mırıldandı:

— Evet... Bizim en büyük yanlışlığımız zaten burada... Kitaplarda gördüğümüz gibi yaşamak istiyoruz.

Gözleri gözlerimin içinde erirken, ellerile başka bir portakal soyuyor ve beni cezalandırmak ister gibi:

— Evet.. Evet, sizin karınız olacaktım, diyordu.

Kalbimin üstüne sivri bir şeyin saplandığını acı, acı duydum.

Öyle zannettim ki, bu kadar açık konuşmakla o hâlâ benim karım olmak istiyor... Fakat, iş işten geçmişti. Elimi onun yumuşak eli üzerine bile koyamadan büyük bir dalgınlıkla:

— Size, çok, çok teşekkürler ederim, dedim.

Bu sözler, kalbimin derinliklerinden, canımın içinden süzülüp geliyordu.

Çeviren:
M. Necmettin Deliorman

Su topu müsabakası

T. S. K. İstanbul bölgesi su sporları ajanlığından:

Bu haftaki sutopu müsabakası 12. 8.1938 cuma günü akşamı saat tam 17 de Moda yüzme havuzunda yapılacaktır.

Bu müsabakaları idare edecek olan hakemlerimizin o gün ve saatte Moda yüzme havuzunda hazır bulunmaları ehemmiyetle rica olunur.

Zahire Borsası

10 - 8 - 938

Buğday yumuşak	5 28	5 36
„ sert	5 10	5 20
„ kızılca	5 29	5 32,5
Arpa yemlik	4 17,5	4 25
Çavdar	4 23	— —
Mısır sarı	4 —	4 7
Kuşyemi çuvallı	5 34	5 38
„ dökme	5 10	— —
Nohut natürel	6 —	6 2,5
Keçi kılı	53 —	— —
Yapak kızı	55 —	— —
Yapak Anadol	45 —	47 20

Gelen

Buğday	528	Ton
Arpa	20,1/2	„
Afyon	5,1/4	„
Tiftik	29	„
Çavdar	15	„
Mısır	52	„
Bulgur	61,1/2	„

Giden

Razmol	101	Ton
İç badem	5	„
İç fındık	1	„
Mercimek	15,1/4	„
Un	42,1/2	„
P. yağ	10,3/4	„

BORSA

Ankara 10-8-938

Hizalarında yıldız işareti olanlar, üzerinde muamele görenlerdir. Rakamlar saat 12 de kapanış satış fiyatlarıdır.

ÇEKLER

* Londra	6 17	* Prağ	4 335
* Nevyork	126 5975	* Madrid	6 17
* Paris	3 4525	* Varşova	23 505
* Milâno	6 66	* Budapeşte	24 68
* Cenevre	28 94	* Bükreş	0 9275
* Amsterdam	68 915	* Belgrad	2 84 5
* Berlin	50 72	* Yokohama	36 02
* Brüksel	21 395	* Stokholm	31 81
* Atina	1 13	* Moskova	23 5575
* Sofya	1 5225	Viyana	

İstikrazlar

* 1933 T. Bor	1 19 15
" " "	II
" " "	III
* Erganî İstik.	S. Erzurum
S. Erzurum	

T. C. Ziraat Bankası

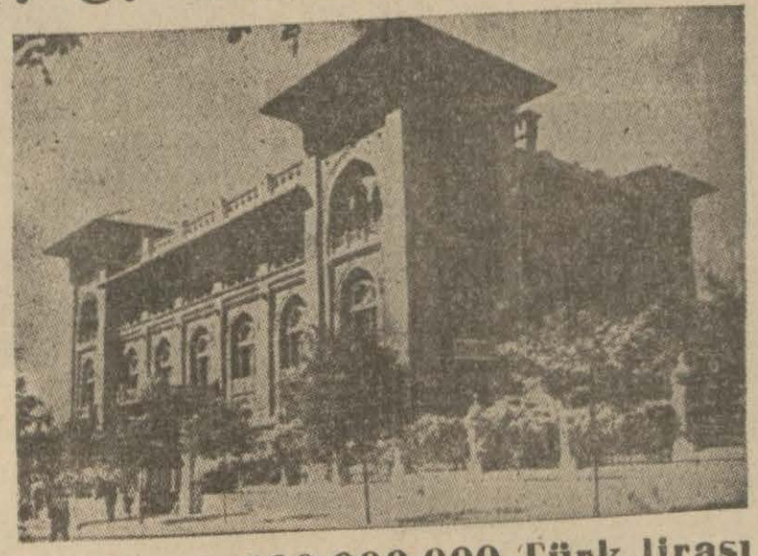

Sermayesi: 100,000,000 Türk lirası
Şube ve ajans adedi 262
Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye verecek

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Aded	1,000	liralık	4,000 Lira
4 „	500	„	2,000 „
4 „	250	„	1,000 „
40 „	100	„	4,000 „
100 „	50	„	5,000 „
120 „	40	„	4,800 „
160 „	20	„	3,200 „

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 LIRADAN AŞAĞI DÜŞMİYENLERE ikramiye çıktığı takdirde % 20 FAZLASİLE verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylûl, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

3 / 8 / 1938 vaziyeti

AKTİF		Lira
Kasa:		
Altın safi kilogram 17 156 410	24.131.862.62	
Banknot,	13.706.919.00	
Ufaklık,	1.279.183.16	39.117.064.78
Dahildeki Muhabirler:		
Türk lirası:	281.292.69	281.292.69
Hariçteki muhabirler:		
Altın safi kilogram 9 054 614	12.736.038.33	
Altına tahvili kabil serbest dövizler.	4.610.55	
Diğer dövizler ve borçlu kliring bakiyeleri	9.805.757.91	22.546.406.79
Hazine tahvilleri:		
Deruhte edilen evrakı naktiye karşılığı.	158.748.563.00	
Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevfikan Hazine tarafından vaki tediyat.	15.057.949.00	143.690.614.00
Senedat cüzdanı:		
Hazine bonoları,	3.700.000.00	
Ticari senetler	54.446.313.07	58.146.313.07
Esham ve Tahvilât cüzdanı:		
4 Deruhte edilen evrakı naktiyenin karşılığı esham ve tahvilât itibari kıymetle	39.450.228.48	
3 Serbest esham ve tahvilât	6.905.055.86	46.355.284.34
Avansları:		
Hazineye kısa vadeli avans	3.904.500.00	
Altın ve döviz üzerine	80.109.56	
Tahvilât üzerine	9.051.764.32	13.036.373.88
Hissedarlar		4.500.000.00
Muhtelif		12.104.365.19
	Yekûn	339.778.614.74

PASİF		Lira
Sermaye		15.000.000.00
İhtiyat akçesi:		
Adi ve fevkalâde	2.712.234.11	
Husust	6.000.000.00	8.712.234.11
Tedavüldeki Banknotlar:		
Deruhte edilen evrakı naktiye karşılığı	158.748.563.00	
Kanunun 6-8 inci maddelerine tevfikan hazine tarafından vaki tediyat.	15.057.949.00	
Deruhte edilen evrakı naktiye bakiyesi.	143.690.614.00	
Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vazedilen	19.000.000.00	
Reeskont mukabili ilâveten tedavüle vazedilen	13.000.000.00	175.690.614.00
Türk lirası Mevduatı		18.457.015.91
Döviz Taahhüdatı:		
Altına tahvili kabil dövizler	654.82	
Diğer dövizler ve alacaklı kliring bakiyeleri	39.251.769.67	39.252.424.49
Muhtelif		82.666.326.23
	Yekûn	339.778.614.74

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren: İskonto haddi % 4 Altın üzerine avans % 3

Inhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — Şartnamesi mucibince 50 lik 50.000 adet tuz çuvalı pazarlık usuliyle satın alınacaktır.

II — Muhammen bedeli beheri 23 kuruş hesabiyle 11.500 lira ve muvakkat teminatı 862 liradır.

III — Eksiltme, 12 - VIII - 938 tarihine rastlayan cuma günü saat 10,30 da Kabataşta Levazım ve Müba yaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — İsteklilerin eksiltme için ta yin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte yukarda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (5129)

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden:

Tesviyeci ve tornacı alınacaktır

Kırıkkalede bulunan bir fabrika mız için 300 tornacı ile 50 tesviyeci alınacaktır.

İsteklilerin Ankara, Zeytinburnu ve İzmir silâh fabrikalarımıza müracaatları. (5054)

Nafıa Vekâletinden:

Yüksek Mühendislere:

3077 Sayılı kanunun neşrinden evvel 1035 sayılı kanuna göre mühendis veya mimar ünvaniyle verilmiş olan diplomalarla ruhsatnameler yüksek mühendis veya yüksek mimarlık ünvaniyle verilecek ruhsatnameler hükmünde olup 3458 sayılı kanunun neşrinden itibaren en çok altı ay içinde bu mühendis ve mimarlar diploma ve ruhsatnamelerini yeni ünvanlarına göre değiştirmek mecburiyetin de bulunduklarından haiz oldukları diploma ve ruhsatnamelerle birlikte vekâletimize müracaatları ilân olunur. (5147)

Nafıa Vekâletinden:

Diyarbakır - Cizre hattının altmışıncı kilometresile seksen beşinci kilometresi arasındaki dördüncü kısmın inşaat ve ray ferşiyatı kapalı zarf usulü ile münakasaya konulmuştur.

1 — Münakasa 26—8—938 tarihine müsadif cuma günü saat 11 de vekâletimiz demir yollar inşaat dairelerindeki münakasa komisyonu odasında yapılacaktır.

2 — Bu işlerin muhammen bedeli bir milyon yüz elli bin liradır.

3—Muvakkat teminat kırk sekiz bin iki yüz elli liradır.

4 — Mukavele projesi, eksiltme şartnamesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi vahidi kıyasii fiat cetveli, fennî şartname, ahşap traversle fer. şiyat talimatnamesi, çimento normu, telgraf hattı, şartnamesi, plân profili ve köprü projesinden mürekkep bir takım münakasa evrakı elli lira mukabilinde demir yollar inşaat dairesinden tedarik edilebilir.

5 — Bu münakasaya girmek istiyenlerin 2490 numaralı arttırma, eksiltme ve ihale kanunu mucibince ibrazına mecbur oldukları evrak ve vesikaları, muvakkat teminatlarını ve 938 senesi için muteber bilûmum nafıa işlerine veya demiryolu inşaat işlerine girebileceklerine dair vekâletimizden verilmiş müteahhitlik vesikalarını ve fiat tekliflerini havi kapalı ve mühürlü zarflarını mezkûr kanunun ve eksiltme şartnamesinin tarifatı dairesinde hazırlıyarak 26—8—938 tarihinde saat ona kadar numaralı makbuz mukabilinde inşaat dairesi eksiltme komisyonu reisliğine tevdi etmiş olmaları lâzımdır. (2972) (2599)

Dəvlet Demiryolları ve Limanları işletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 2040 lira olan 2 veya 4 zamanlı Dizel veya Benzin motörlü 4 adet santrifuj tulumba 23-8-1938 salı günü saat 15 de Haydarpaşada gar binasındaki satın alma komisyonu tarafından kapalızarf usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin kanunun tayin ettiği vesaik ve 153 liralık muvakkat teminatlarını ve teklif mektuplarını muhtevi zarflarını eksiltme günü saat 14 de kadar komisyona vermeleri lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler Haydarpaşada gar binasındaki komisyon tarafından parasız olarak dağıtılmaktadır. (5041)

Nafıa Vekâletinden:

25 - 8 - 938 tarihinde perşembe günü saat 11 de Vekâlet malzeme müdürlüğü odasında toplanan malzeme eksiltme komisyonunda 5500 lira muhammen bedelle 50 adet mühendis çadırının kapalı zarf usuliyle eksiltmesi yapılacaktır. Muvakkat teminat 412 lira 50 kuruştur.

Eksiltme şartnamesi ve teferrüatı parasız olarak malzeme müdürlüğünden alınabilir.

İsteklilerin teklif mektuplarını talimatnamesine göre vekâletten alınmış malzeme müteahhitliği vesikasiyle birlikte ayni gün saat 10 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır. (2949) (5205)

İstanbul Belediyesi Ilânları

[illegible] bir keçinin sahibi üç gün içinde daireye müracaat etmesi ilân olunacaktır. (5318)

Üsküdar kaymakamlığı ve belediye şubesi müdürlüğünden: Hırsızlık mal olması ihtimaline mebni bir şahıs tarafından alınıp 24—6—938 tarihinden beri şubemiz temizlik işlerinde muhafaza edilmekte olan doru renkte bir baş kısrağın şimdiye kadar sahibi zuhûr etmemiştir. Bir hafta zarfında sahibi çıkmadığı takdirde Üsküdar Atpazarında müzayede ile satılacağı ilân olunur. (B) (5317)

Yeni Neşriyat

Arkitekt

Bu aylık sanat ve mimari mecmuasının 88 inci sayısı Büyük Millet Meclisi müsabakasına tahsis edilmiştir. Bu müsabakada derece kazanan projeler ile diğerlerini ihtiva eden bu nüshayı mimar ve mühendislere tavsiye ederiz.

Sahibi ASIM US Neşriyat müdürü Refik A. Sevengil

Terzi
YAVUZ SEZEN
Paris Kadın, Erkek Terzilik Akademilerinden diplomalı.
Beyoğlu-Parmakkapı 113 Gayret apartımanı 1.

Dr. Necaeddin Atasagun
Sabahları 8,30 a kadar ve akşamları 17-20 Lâleli Tayyare Apr. 2 nci daire No. 17. Kurun ve Haber'in kuponunu getirenlerden para alınmaz. Tel: 23953

Opr. Dr. Fuat Özpay
Zeynep Kâmil hastahanesi doğum ve kadın hastalıkları mütehassısı. Beşiktaş Tramvay durağı Erip Apt. Tel: 49366.

Opr. Dr. Halit Ziya Konuralp
Tıp Fakültesi 2 nci cerrahî kliniği doçenti. İstiklâl cad. Elhamra Apt. No. 1

Diş Dr
Necati Pakşi
Her gün muayene Karaköy Tünel meydan No 1 - 2 Salı günü parasız.

Minerva Radyo

Bütün dünya Radyoları içinde En yüksek Kıymetli

RADYODUR

Umumî vekili Abdurrahman iMRE istanbul

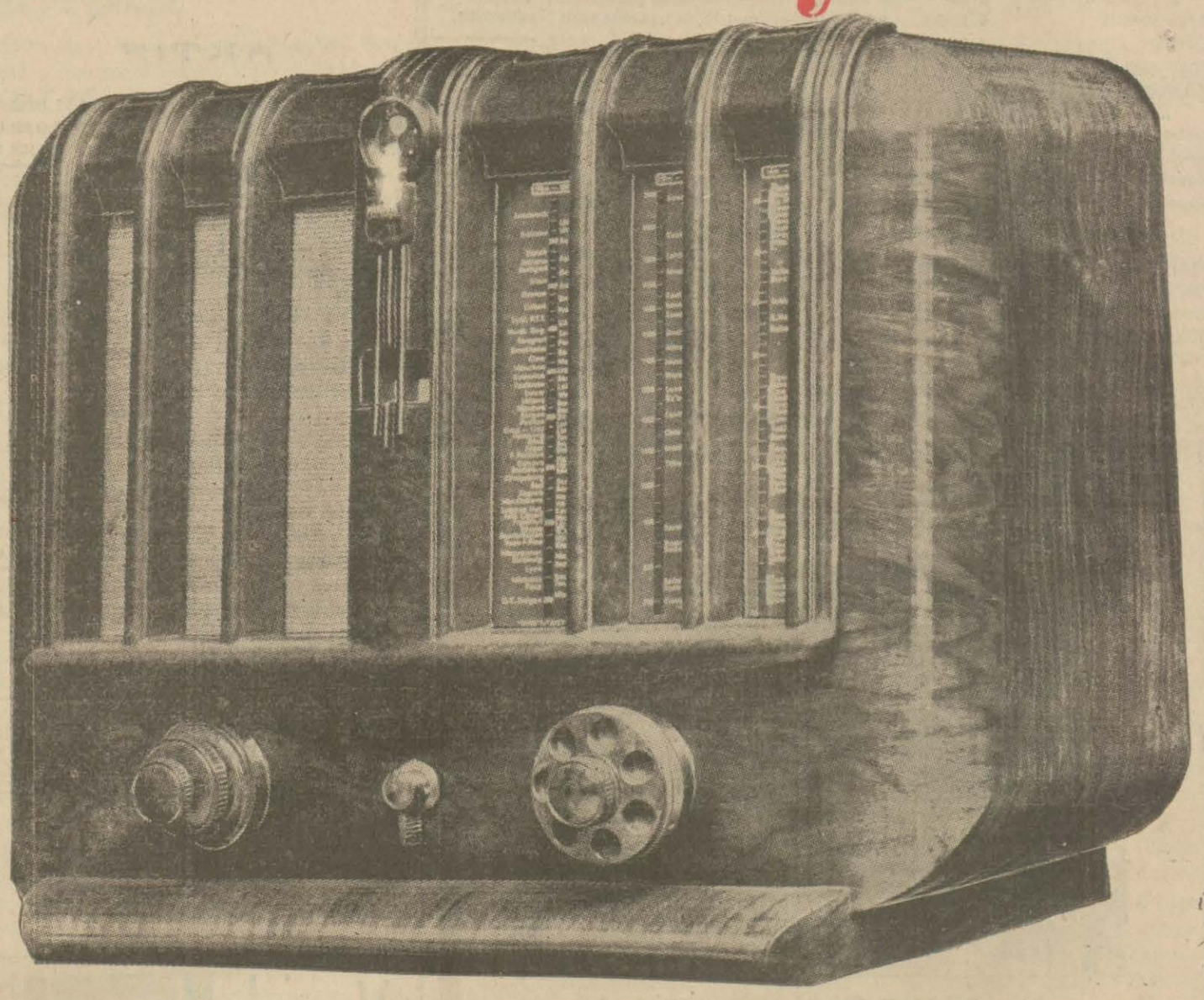

istanbul Bahçekapı Hasan deposu üstünde Tel: 23521

TALİHSİZLİKLERE KARŞI ÇELİK SİPER

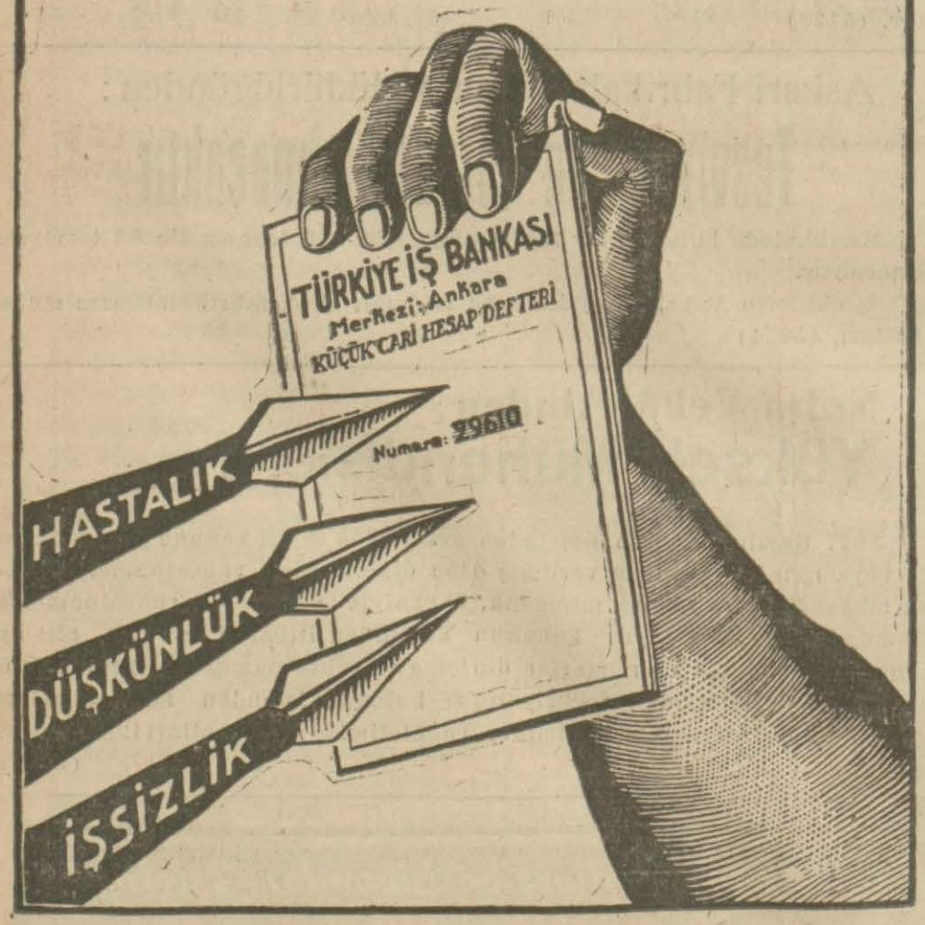

Türk Hava Kurumu
Büyük Piyangosu

4. üncü keşide 11 Ağustos 938 dedir.

Büyük ikramiye 50.000 Liradır.

Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Şirketinden

Hariçten memlekete ithal edilecek birinci parti küp ve kristal şekerini vermeğe talip olanların teklifleri 25 Ağustos perşembe günü saat onda Bahçekapıda Taşhan 42 numarada kabul edilecektir.
Şartnamesi yukarıki adresten alınabilir.

Şişli Meydanında 201 numarada açılan yeni husus î hastahane

Umumî cerrahî; kadın doğum cerrahisi ve modern ameliyatlar (Dimağ, Sinir, Nuhai şevki ve estetik "Gençleştirme ve güzelleştirme" ameliyatları)

ŞIŞLI CERRAHI KLINIGI

Sahibi ve Müdürü
Birinci sınıf operatör Dr. CAFER TAYYAR KANKAT Paris Tıp Fakültesi S. muvazzaf asistanı.
UMUMÎ Cerrahî, dimağ, sinir cerrahisi ve kadın doğum mütehassısı.. Havadar, çamlar arasında bol güneşli hastahane, modern ameliyathaneler. Fiyatlar ucuzdur. Hali vakti iyi olmıyanlardan ameliyathane ve asistan masrafı alınmaz. Doktor arkadaşların yatıracakları hastalara yüzde 20 tenzilât yapılır.
Telefon: 35 - 261

Alman yüksek tekniğinin şaheseri

Mende Radyolarıdır

Umumî vekili: Faruk Tunay Galata Bankalar caddesi No. 75 Telefon: 44333

Anadolu için acenteler aranıyor

Göz Hekimi
Dr. Murat Rami Aydın
Taksim, Talimane, Tarlabaşı Cad. Urfa Apt. Tel: 41553

Hizmetçi aranıyor

Çocuksuz bir aile yanında çalışacak orta yaşlı kimsesiz bir kadın aranıyor gazetemiz ilân servisine müracaat.

Göz Hekimi
Dr. Şükrü Ertan
Cağaloğlu Nuruosmaniye cad. No. 5
Tel. 22566 (Dr. Osman Şerefettin apartımanı

DOKTOR
YUSUF P. Eczacıoğlu
Hüdavendigâr caddesi 55. Sirkeci.
Hergün: (10 - 12) ve (14 . 18) arası hastalarını kabul eder.

Dr. Kâmil Gören
Şişli Çocuk Hastanesi Röntgen Mütehassısı
Beyoğlu Taksim, İstiklâl Caddesi (Oskeperan Apartımanı No. 1)
Mavi köşe üstü Telefon: 40128

Pazardan başka hergün saat 15 den 19 a kadar
PORTATİF RONTGEN VARDIR.

Dr. SAADET Kâmil Gören
Emrazı İntaniye Hastanesi Röntgen mütehassısı
Kadıköy Röntgen Apartımanı No. 1 — Telefon 60149

Konya Vilâyetinden:

Açık eksiltme ilânı

1 — Yapılacak işler:
a — 1500 lira keşif bedelli Ereğlide Alan arkın tamiri
b — 3000 lira keşif bedelli Karamanda İbrala deresi
c — 3500 lira keşif bedelli Akşehirde Koçaş ve Eğrigöz suları üzerinde yeniden açılacak kanal güzergâhının tesbit ve proje ve evrakı keşfiyesinin tanzimi işleridir.

2 — Bu işler 22 Ağustos pazartesi günü saat 11 de eksiltmiye konulmuştur.

3 — Mektupla evvelce müracaat eden taliplere bu işlere ait şartname ve krokiler gönderilmiştir. Yeniden şartname, krokileri görmek istiyenler ihale gününe kadar vilâyet su işleri bürosuna tahriren veya bizzat müracaat edebilirler.

4 — Bu işlere ayrı ayrı veya hepsi bir arada ihale edilebilir.

5 — İsteklilerin ihale gün ve saatinde Konya vilâyeti Daimî Encümenine yüzde 7.5 teminat ve serbest diploma mühendis olduklarına dair vesikalarile müracaat etmeleri ilân olunur. (4602)